

DEBRECZEN

Keletmagyarországi Napló — XVII. évfolyam 208. szám — 1940 szeptember 13 péntek — Ára: 12 fillér

A Székelyföld utolsó területsávját ma szabadítják fel honvédeink

**Kormányzó urunk vasárnap vonul be Kolozsvárra
Német repülők szakadatlanul bombázzák Londont**

Maniu gárdista Kolozsváron revolver lövéseket adott le egy magyar rendőrré

**Szászrégenben a románok kivonulásuk közben a díszkaput tankkal összetörték
a Kormányzó, Hitler és Mussolini képét a nemzeti lobogókkal sárbataposták**

A mai napon lezajlik az utolsó felvonása is a nagy magyar ünnepnek, mely két héttel ezelőtt indult el azon a diadalmas úton, melyet magyar bevonulásnak fog emlegetni a későbbi magyar történelem. A múlt héten indultak meg az első élvonalak a trianoni határokon túl és most a Kárpátok keleti vonulatán áll a sereg és hirdeti, hogy amit Isten egygé teremtett, azt minden ármány dacára és széjjeldarabolás dacára ismét egygé kovácsolja a honvéd...

Erdély egyrésze és a Székelyföld mámoros és erős lelkesedésű ünnepei után eljön a munka és alkotás ideje, amikor a visszatért területek népe a virág és ünneplő szó után azt is megmutatja, hogy mit kell az áldott és értékes földön besületes munkával eredményesen dolgozni...

Letarolt erdők, beomló bányák, sivatár mezők...

Szenvedés és kihasználás nyomai mindenütt...

De a föld, az áldott, örök erdélyi föld megmaradt, melyen mátol kezdve új élet indul a honvéd védelmében, új, alkotó, teremtő magyar élet...

A dolgozók hétköznapi előtt a visszatérés boldog ünnepnapjait vasárnap tetőzi be Kormányzó urunk bevonulása Kolozsvárra. Óriási lelkesedéssel várja Erdély fővárosának magyarsága az országalapítót, kinek nevével hangos minden visszatért erdélyi város és bére, kit imáikba foglaltak a hú magyarok milliói.

Kormányzó urunk bevonulása nagy ünnepség keretében történik. Szombat este három különvonat indul Budapestről Kolozsvárra. A különvonaton utaznak a miniszterek, államtitkárok, a minisztériumok vezető tisztviselői, a törvényhozás tagjai, köztintzményeink vezetői, a társadalmi egyesületek küldöttségei, közeletünk kintinóségei, hogy részt vegyenek a történelmi eseményeken.

A honvédvezérkar jelentése

A honvédvezérkar főnöke szeptember 12-én 20 órákor közli: Csapatunk a mai nap folyamán a lakosság változatlan lelkesedése közepette megszállták Barótot, Nagybacon és a Csik-medence déli részét. Elérték a demarkációs vonalat Zsombor déli, Felső-Rákos

déli, Köpec nyugati vonalában, a menetelő pedig Szarazajta, Mikóújfalú általános vonalában. Szeptember 13-án az utolsó területsáv kerül megszállásra Sepsiszentgyörgy, Kézdivásárhely városokkal és az Ojtozi-szorossal.

Ezt tették a kivonuló román csapatok...

Kolozsvár, szept. 12. (Magyar Távirati Iroda.) Szászrégenben a bevonuló honvédség fogadására a magyar lakosság díszkapukat emelt, amelyeket a kormányzó úr képe mellett Hitler és Mussolini képmásai díszítettek. A kivonuló román csapatok az anyai gonddal és szeretettel elkészített díszkapukat tankkal összetörték. A Kormányzó úr, valamint Hitler és Mussolini képét a magyar-német és olasz lobogókkal együtt a sárba

taposták. A díszkaput sikertilt ugyan újra felállítani, a magyar zászlókat másokkal pótolni, de a német és olasz zászlók helyett újakat már nem tudott a község lakossága kifizetni.

Hasonló eset történt Nagybányán és ismétlődött meg több más községben is, ahol a kivonuló román csapatok a német és olasz lobogókat összetörték és sárbataposták.

Elfogták a magyar rendőrré lövöldöző Maniu gárdistát

Kolozsvár, szept. 12. (Magyar Távirati Iroda.) Kolozsváron esütörtök délelőtt egy, a Ferenc József (vagy Regele Ferdinand) úton haladó magyar rendőrré egy román férfi lövéseket adott le és ezután menekülést kísérelt meg, de a kö-

zönség elfogta. A rendőr nem sebesült meg. A merénylőt a feldühödött nép kezéből csak az odasiető rendőrök mentették ki, aki Maniu gárdijához tartozónak mondotta magát.

A csiki medencében és a háromszéki havasokban menetelnek honvédeink

Csikszereda, szept. 12. A honvédség esütörtök hajnalban a Csiki-medencében ismét fölkerekedett és elhagyva Csik vármegyét, birtokába vette a visszaszerzett erdélyi területek nyolcadik szakaszát. Ez a rész már Háromszék vármegyé. Csikszeredáról és Kányádról indultak a csapatok és megszállták a következő nagyobb helyeket: Barót, Nagybacon, Csikszentgyörgy, Kozmás, Mikóújfalú, Sepsibükkszád, Torja.

Töméltelen kénés, ásványos forrás ered az itteni hegyekben. A Baróti-hegységben van a nevezetes Búdóshegy, Sepsibükkszád alatt délre pedig a Torjai Búdósharang.

Ez a háromszéki havasok világa, a Nemere csúcsáról fú a zord szél a völgyekbe, hol konyhasós, meg vasas savanyúvizek fakadnak. Termékeny a földje a lapályokon, a hegysegekben meg erdőségek vannak, Köpec és Barót környé-

kén van egy szénbánya, a Sósmezőn pedig előfordul petroleum is. Pénteken Sepsiszentgyörgy és Zágony birtokbavételével befejeződik a visszaszerzett erdélyi részek megszállása.

Tegnap már a háromszéki havasokban meneteltek a magyar honvédek. A tegnapi felvonulás színhelye a csiki medence. Csupa természeti szépség, csupa történelmi emlék. Itt fekszik Tusnádfürdő 650 méter magasságban, amelyet kilenc forrás gyógyító vize tett régtől fogva híressé. Közélemben van a Szent Anna-tó, amelynek kerülete 1800 méter. Közélemben emelkedik a Kukojszás egész sor tengerszemmel. Ezen a tájon fekszik Csikszentkirály, ahonnan az Andrássyak származnak és a közelben nyúlnak a magasba a Nemere havas tetői, ahonnan messzi kilátás nyílik a szomszéd Moldovára. Erre vannak a homoródalmási bar-

langok, amelyek köré a mondavi lág sok színes története fűződik.

A nagyváradi románok hűségfogadalma a városparancsnoknál

Nagyvárad, szept. 12. A nagyváradi román társadalom küldöttsége megjelent vitéz Rajnay Károly tábornok, városparancsnoknál. A küldöttség nevében Magyar Ágoston görög katolikus nagyprépost és Popovics Vazul görög keleti főesperes tartottak beszédet. Hangoztatták, hogy minden törekvésük oda irányul, hogy a két román egyház tagjai nyugodtan fogadják az új helyzetet. Megígérték, hogy a magyar államnak jó polgárai lesznek. Köszönetet mondtak a lovagias bánásmódot. Kérték a továbbiakban is a tábornok jó indulatát.

Rajnay tábornok válasza

Vitéz Rajnay Károly tábornok válaszában hangoztatta, hogy amikor őt a város élére állították, azzal a gondolat érkezett Nagyváradra, hogy a multban hallott és tapasztalt sérelmeket, amelyek a magyarságot a román uralom alatt érték, megvívja, fájdalmaikat megnyihitse. Ehhez azonban szükséges, hogy a nem magyar nemzetiségű polgárok is támogassák őt törekvésében. Előtte, a katonai parancsnok előtt egyformán kedvesnek kell lennie mindenkinek, amíg a lakosság azt az irányt követi, amelyet ő nagy felelősségének tudatában a lakosság tudomására hozott.

Az élet zavartalan menetét, felekezetre és nemzetiségre való tekintet nélkül, tökéletes egyetértésben és békeségben akarja helyreállítani. Kívánja, hogy az őt üdvözölő szónokok a román nemzetiségű lakosságot ebben az ideális szellemben vezessék. A cél az, hogy a magyar államnak hű és megbízható polgárai legyenek. Bizik benne, hogy ezt a szándékot magukéva teszik. Férfi beszél a férfival — mondotta. Beszéde végén megköszönte a küldöttségek üdvözlését.

Kormányzói kitüntetések

A Kormányzó Öfömeltósága dr. Bárdossy László rendkívüli követ, meghatalmazott miniszternek, Sztójay Döme rendkívüli követ és meghatalmazott miniszternek a m. kir. titkos tanácsosi méltóságot, dr. hadpataki Pataky Tibor miniszterelnökségi államtitkárnak a magyar érdemérem nagykeresztjét adományozta, dr. nemes Hóry András titkos tanácsos, meghatalmazott miniszternek teljes elismerését újból tudtul adatta a haza érdekében kifejtett kiválóan érdemes működésükért.

Vitéz Kozma Miklós lett Kárpátalja kormányzó biztosa

A Budapesti Közlöny szeptember 13-án megjelenő száma az alábbi legfelsőbb elhatározásokat, illetve legfelsőbb kéziratokat közli:

A m. kir. miniszterelnök előterjesztésére báró Perényi Zsigmond belső titkostas, koronaőr, a felsőház alelnökét, Kárpátalja területe kormányzó biztosi állásától saját kérelmére felmentem s ezalkalommal megengedem, hogy kiváló szolgálataért teljes elismerésem tudtul adassék. A vonatkozó kéziratot idezárom. Kelt Gödöllőn, 1940 szeptember 12-én. Horthy sk., Teleki sk.

A m. kir. miniszterelnök előterjesztésére leveldi Kozma Miklós m. kir. titkos tanácsos, ny. belügyminiszter, a felsőház tagját, kárpátaljai területre kormányzó biztossá kinevezem. A vonatkozó kéziratot idezárom. Kelt Gödöllőn, 1940. évi szept. 12-én. Horthy sk., gróf Teleki sk.

Ungvár, szeptember 12. Báró Perényi Zsigmond kárpátaljai kormányzó biztos szerdán repülőgépen visszautazott a fővárosba. Búcsúztatására megjelentek legközelebb munkatársai és melegen búcsúztak el báró Perényi Zsigmondtól, aki öt negyven évét töltött Kárpátalja élén.

— Kárpátalján kormányzó biztosi

minőségében eltöltött idő — mondotta báró Perényi Zsigmond — parányi csepp ezeréves történelmünkben. Jelentősége azonban abban van, hogy nekem és munkatársaimnak adta meg a sors, hogy új korszakot, új fejezetet nyissunk Kárpátalja életében. Önerzetel állíthatom, hogy a közhatalmat szolgálatnak, nem uralomnak és érvényesülési lehetőségnek tekintettem. A miniszterelnök intelmeit követve, a megbékülés, a gazdasági és szociális téren az építés pillikáját folytattuk. Nagy megnyugvásomra szolgál — mondotta befejezésül —, hogy utánam olyan férfiú kerül Kárpátalja élére, vitéz leveldi Kozma Miklós, aki kivételes képességeivel, közigazgatási és közgazdasági téren szerzett gazdag tapasztalataival, nagy energiájával és ember szeretettel valóban hivatott arra, hogy a megindult felvirágzás az ígért földje felé vezessen.

Budapest, szeptember 12. Vitéz leveldi Kozma Miklós, a MTI Rt. és vállalat, valamint a Magyar Telefonhírvivő és Rádió Rt. elnökiigazgatójának Kárpátalja kormányzó biztossá történő kinevezése az említett vállalatok vezetésében változást nem jelent. Politikai vonatkozású ügyekben Kozma Miklóst Nelly Jenő nv. m. kir. követ helyettesíti.

A visszatérést vasárnap ünneplik Kolozsváron

Budapestről három különvonat indul.

Kolozsvár visszatérését vasárnap, szeptember 15-én ünneplik meg Erdély fővárosában. Az ünnepségen részt vesznek az országgyűlés mindkét házának tagjai kívül a legfőbb állami hatóságok és intézmények vezetői. Az országgyűlés képviselőházában pártközi megbeszélés alapján a politikai kontingáltak azoknak a számát, akik a különvonaton helyet kaphatnak. A képviselőház tagjai és azok közvetlen hozzátartozói részé-

re 200, a felsőház tagjai és azok hozzátartozói részére pedig 100 helyet biztosítottak. A három különvonaton összesen körülbelül 1000 utas részére van hely. A különvonatokat csak külön, erre a célra kiállított igazolvány, valamint külön erre a célra váltott menetjegy alapján lehet igénybevenni.

A különvonatok szombat este a Nyugati pályaudvarról indulnak és csak Cegléden, Szolnokon, Püspökladányban és Nagyváradon állanak meg.

Szombaton ül össze Budapesten a magyar-román hátramegállapító bizottság

Budapest, szeptember 12. A bécsi döntéshírók határozat az új határnak a helyszínen való pontos kijelölésére magyar-román hátramegállapító bizottságnak felállítását rendelte el az állami fennhatóság változásából adódó és a döntéshírók határozatban nem szabályozott kérdéseknek rendezését pedig a Magyarország és Románia között folytatandó közvetlen tárgyalások elé utalta. A hátramegállapító bizottság megalakítására és a közvetlen tárgyalások felvételére a magyar kormány meghívása folytán Pop Valér miniszter vezetésével román bizottság érkezik Budapestre és szeptember 14-én fog talál-

kozni a minisztériumban a magyar küldöttekkel. Az állami fennhatóság változásából adódó kérdések rendezésére irányuló tárgyalásokat magyar részről Vörösmarty János magyar követ és meghatalmazott miniszter, a külügyminiszter állandó helyettesének vezetésével álló tárgyalóbizottság fogja folytatni, amelyben valamennyi minisztériumnak, továbbá a vezérkarnak, a Magyar Nemzeti Banknak, a MÁV-nak és Postaigazgatásnak képviselői foglalnak helyet. A hátramegállapító bizottságot magyar részről vitéz Náday István altábornagy vezeti.

Teleki miniszterelnök újabb erdélyi útja

Gróf Teleki Pál miniszterelnök tegnap este ismét visszautazott a visszacsatolt erdélyi részekbe, hogy ott a helyszínen tanulmányozza a felmerülő problémákat és egyben megoldja a visszas hazatérőket. A miniszterelnököt útjára ez alkalommal elkísérte felesége is. Kíséretében utaztak Pataky Tibor miniszterelnökségi államtitkár,

a miniszterelnökség kisebbségi osztályának vezetője, Ince Péter miniszteri tanácsos, a miniszterelnök személyi titkára, vitéz Náray Lajos vezérkari ezredes, szállásmester és gróf Teleki Andor, a Külkereskedelmi Hivatal alelnöke, az országos állenderőzés kormánybiztosának állandó helyettese.

A rögtönbíráskodás kiterjesztése a visszacsatolt területekre

A m. kir. kormány az 1939. évi II. törvényekben kapott felhatalmazás alapján a rögtön bíráskodás kihirdetése tárgyában kibocsátott rendelete hatályát az egyébként polgári büntetőbíráskodás alá tartozó egyének tekintetében a Magyar Szent Koronához visszacsatolt keleti és erdélyi területekre is kiterjesztette. Eszerint a vissz-

acsatolt területeken is rögtön bíráskodás alá tartozik a löfegyver és mindenféle robbantószer használatával elkövetett gyilkosság és szándékos emberölés, a hatóságok, illetve hatósági közegek ellen felfegyverezve elkövetett erőszak bűntette, a felségérintés, bűtlenség és lázadás bűntette, az állami és társadalmi rend hatályosabb véde-

Előadások kezdete naponta délután 5, 7, 9 órakor.

APOLLO
FILMSZÍNHÁZ
Telefon: 25-09

Ma utoljára
KATHERINE HEPBURN és CARY GRANT
főszereplőkkel:

A szerelem beleszó!
Kormányzó Urunk diadalmas bevonulása Szatmárnémetibe és Nagyváradra.

méről szóló 1931. évi III. tc. 1. §-ának 1. bekezdésében és 2. §-ába ütköző bűntett, végül a honvédelem érdekét veszélyeztető rongálás bűntette és kísérlete. A rögtön bíráskodás körében

a visszacsatolt területeken mint a bűnvádi üldözés elrendelésére illetékes parancsnokok az ott működő hadserege parancsnokai járnak el.

Hírek Nagyváradról

Nagyvárad, szept. 12. Csütörtök délután a nagyvárad városi háza nagyteremben összejárt a bírói és ügyész kar, valamint a Nagyvárad és biharmegyei ügyvédi kar keresztény tagjai és letették a hivatali esküt vitéz Rajnay Károly tábornok, katonai parancsnok kezébe. A zsidó és román ügyvédek fogadalomtételére a napokban kerül sor.

A nyilvános helyiségek esti záróját Nagyváradon a szerdai kolozsvári bevonulás alkalmából kivételesen éjjelig, 12 óráig szabták meg, további intézkedés azonban az esti záróra továbbra is tíz óra marad.

A magyaroknak Nagyváradra történt bevonulása után a magyar közönség egyszerre vonakodott elfogadni a román váltópénzt és amint a Magyar Nemzeti Banknak a lei beváltásáról szóló rendelete megjelent, a bankok előtt sűrű sorokban jelent meg a közönség, hogy a román pénzt magyar pengőre váltsa át. Magyar váltópénz azonban nem érkezett olyan mennyiségben, hogy a szükségletet azonnal kielégíthették volna, ezért a város katonai parancsnoka elrendelte, hogy a beváltási határidő lejártáig a román érepenz törvényes fizetési eszközzel számítson.

Olasz lap a kolozsvári bevonulásról

Róma, szeptember 12. A Messagero „Kolozsvár visszatért” cím alatt ezeket írja: Nehéz volna néhány szóban kifejezni, hogy Kolozsvár visszatérése nek milyen óriási jelentősége van Magyarországnak szempontjából. Ehhez ismertetni kellene Kolozsvár egész történelmi, politikai, kulturális, irodalmi és művészeti fejlődését. Azt mernék mondani, hogy Kolozsvár bizonyos szempontból még Budapestnél is kedvesebb a magyaroknak. A tegnapi nap éppen ezért páratlanul nagyszabású nemzeti ünnep volt. Soha még idegen

nemzettől nem szálltak a hála oly őszinte érzelmek a Duce felé, mint tegnap Magyarországról.

Alighogy a románok kitétek a lábakat, Kolozsvár pillanatok alatt zászlóerdővé változott át. A magyar lobogó mellett mindenfelé láthatók voltak az olasz és német színek is. A lelkesedést a rossz idő sem csökkentette. A lelkes éljenzés egész nap tartott és miundantalan felhangzott a Duce és Führer neve is. A Duce nevét ilyen lelkesedéssel eddig csak olasz városokban hallottuk — jegyzi meg az olasz tudósító.

Hogy mondatta le Antonescu Károly román királyt

Bukarest, szept. 12. Antonescu miniszterelnök csütörtökön este kiadott közleményében beszámol arról a kihallgatásról, mely közötté és a volt király között lefolyt.

A volt király szeptember 5-én bízza meg Antonescut a kormányalakítással, de megbízatását később vissza kellett adni, mert azok a munkatársai, akiket az egyes tarcák vállalására felkért, egytől egyig Károly király távozását kérték. A volt király újabb megbízást adott neki s ezalkalommal teljes joggal ruházta fel a román állam vezetésére. Ugyanakkor újra szabályozták a királyi jogokat.

Ez azonban semmi eredménnyel nem járt, mert Antonescu munkatársai változatlanul ragaszkodtak a király lemondásához. Antonescu éppen a miniszterelnökségen időzött, amikor jelentették neki, hogy a miniszterelnöki palota, a nemzeti színház, valamint a rendőrprefektúra előtt tüntetők zajonganak, revolverlövések dörrennek és három csendőr már elesett.

A súlyos helyzetre való tekintettel Antonescu újabb kihallgatáson jelent meg a királynál és kérte, hogy mondjon le. Röviddel később Mihály vajdával is beszélt, őszintén feltárta előtte a súlyos helyzetet, de egyben biztosította őt, hogy semmi baj nem érheti Mihály vajdát, mert ő (Antonescu) kész az életét is feláldozni annak érdekében. Károly király ezalatt meghallgatta tábornokait, akik közül csupán Mihály Todorescu tanácsolta a királynak, hogy ne mondjon le. A többiek mind a lemondás mellett foglaltak állást.

Négy órakor hajnalban Károly király még mindig habozott és nem nyújtotta be lemondását. Amikor Antonescu segédtisztját küldte el hozzá, egy levélben arra kérte a királyt, hogy azonnal mondjon le, mert különben elháríthatatlan események következnek be. Reggel 6 óráig adott időt a királynak az elhatározásra s ebben az időben meg is érkezett a király válasza, amelyben bejelentette lemondását. (MTI.)

Bukarest, szept. 12. Stefani) Mihály román király szombaton Zombolya határállomásra érkezik édesanyja, Heléna királyné fogadására. Vasárnap Bukarestben lesz az ünnepélyes hivatalos fogadtatás.

Arad, szeptember 12. Radelescu csendőrezredes, az aradmegyei szárnyparancsnokság, valamint a rendőrség parancsnoka felhívást intézett a kávéház, vendéglő és kocsmatulajdonosokhoz és felszólította őket, hogy az étlapokat csak románul állíthatják ki, a pincérek csak románul üdvözölhetik a vendégeket s csak románul beszélhetnek velük.

Vígyszínház mozgó

Az új évad első MAGYAR filmje!
A legötletesebb és legkacagtatóbb vígjáték!

Zavaros éjszaka

TOLNAY KLÁRI, PATAKY RAJNAY, BILICSI, MAKLÁRY és GÓZON a főszerepekben.
Bemutató ma!

Kormányzó Urunk

és honvédeink diadalmas bevonulása Erdélybe!

Ejjel-nappal folytatódnak a légitámadások London ellen

BERLIN, szeptember 12. A véderő főparancsnoksága közli: Angol repülők a szeptember 11-éről 12-ére virradó éjszaka újból gyújtó- és robbanóbombákat dobtak több északnémetországi város lakónegyedeire, így Hamburgra, Brémára és Berlinre. A lakóházakban és munkástelepülésekben sok tűz és kár keletkezett.

Tizenhárom életüket veszítették, 41-en pedig megsebesültek. Jól irányított elhárító tűz, a lakosság fegyelmellett magatartása és a légoltalmi szervezettek erőfeszítése megakadályozta a nagyobb károkat a birodalom fővárosában és a többi megáramlott helyen.

Német harci-, vadász- és robbolórepülőek éjjel-nappal folytatták megtorló támadásait London ellen. Súlyos találatok érték tűzvesztéktől megvilágított hajózártakat és kikötőépítményeket, valamint gáz- és villamosági műveket, egy lópor- és egy fegyvergyárat. A nap folyamán ezenkívül meg-

madtunk egy southamptoni repülőgépgyárat — itt leromboltunk hat gépszint —, valamint a portvictoriai olajtelepeket.

Az éjszaka folyamán támadásaink Liverpool ellen, valamint Nyugat- és Dél-Anglia egyéb kikötőépítményei ellen irányultak.

A Themze torkolatában harci repülőink támadást intéztek egy hajókaraván ellen. Egy rombolót és négy kereskedelmi hajót lánggyújtottunk, két másik kereskedelmi hajót találat ért.

A London elleni támadások folyamán több elkeseredett légi harca került sor. Ennek során lelőttünk 67 ellenséges gépet. Az éjszaka légvédelmi tűzérsgünk német terület felett lelőtt hat másik angol gépet.

Tengerészeti tűzérsgünk az Északi-tenger partján hat, a La Manche-csatorna partján pedig egy ellenséges bombázógépet lőtt le s így az ellenséges szerdai vesztesége összesen 80 repülőgép. Húsz gépünk nem tért vissza.

London pusztulása

Berlin, szept. 12. (Német TI) Német felderítő repülőgépek csütörtökön a kora délutáni órákban megállapították, hogy London egyes külvárosainak és belső területeinek a képe a levegőből egyszerűen nem ismerhető fel. Megfigyeltek még most is 33 tüzet. Ezek közül az egyik tűzfészek átmérője mintegy 500 méter. A német repülőgépekről ledobott bombák, amelyek átütö és robbanóerejük felülmulta mindazt, amit eddig lehetségesnek tartottak. A Viktória kikötő tartályaiban, az ipartelepeken, raktárházakban és hűtőházakban a Themse mindkét oldalán szörnyű pusztításokat vittek véghez. A Themze alsó torkolatánál levő dokkokat már

csak helyi tájékoztató felvételek alapján lehet azonosítani.

A visszatérő német felderítő gépek jelentik, hogy a német harci repülő-kötélek újból támadnak. A német harci alakulatok csütörtökön a késő délutáni órákban újból áttörték a délangliai elhárító záróvetet. Az idő, amely kiderült, lehetővé tette, hogy a záró léggömbök felett elszálljanak. Az angol elhárítóüzem a levegőbe ment anélkül, hogy célt ért volna el. A német repülőkötelek London felett zavartalanul dobhatták le bombaterhüket. Több helyen még mindig vastag füstfelhők akadályozták a látást. (MTL)

A lakosság tömegesen menekül

Róma, szept. 12. A Messaggero közli a New York Times jelentését, amely szerint szó van róla, hogy az angol kormány már a legközelebbi napokban kiüríti Londont. Tekintettel a német támadások állandóan növekvő hevességére, az angol kormány maga is elhagyta a fővárost.

megszakadt. Igen sok londoni lap felfüggesztette megjelenését. A távbeszélő- és távírvonal-forgalomban zavarok álltak elő. Az Angol Bank épülete előtt hatalmas bomba robbant, amely valamennyi ablakát betörtte. London délkeleti városrészének 250 ezer lakosa fedél nélkül maradt.

A Tribuna berlini tudósítója azt írja, hogy Dover környékét a németek tegnap pokoli tüzzel árasztották el. A német repülők és messzehordó parti ütegek felváltva bombázták Dover partvidékét.

Berlin, szept. 12. (Német TI) A német sajtó a London elleni megtorlásokkal kapcsolatban az angol rádió közleményére rámutatva megállapítja, hogy az angol adó nagy erőfeszítéseket tesz, hogy leicsinylje a London elleni intézett támadások hatását. Eközben kijelenti, hogy az elmúlt éjszaka Londonban 5500-an sebesültek meg, illetve veszítették életüket.

Stockholm, szept. 12. A hivatalos angol hírszolgálati iroda jelentése szerint többek között egy nagy londoni újságépület tetején levő víztartályra robbanó bomba esett. Itt azt hiszik, hogy a Fleet-streeten levő Reuter épületéről van szó.

London, szept. 12. Most érkezett jelentések szerint a szerda esti légitámadásoknak Londonban 125 halott és kb. 250 sebesült áldozata van. A csütörtökre virradó éjszaka kb. 170 sebesült áldozatot követelt.

Tokió, szept. 12. A Domei iroda jelenti, hogy Japán és Anglia között csütörtök hajnalban megszakadt a szikratávíró összeköttetés. Az összeköttetés helyreállítására irányuló minden kísérlet eddig hiábavalónak bizonyult.

NEDA-GYÜMÖLCSKOCCA

MEGÓV A BÉLRENYHESEGTŐL.
szabályozza a bélműködést. Hatása enyhe és megbízható.

DOBOZ 0.60 és 2.40 PENGŐ.
Minden gyógyszerárban kapható.

Angol légitámadások német városok ellen

Berlin, szept. 12. Amint csütörtökön reggel illetékes helyről közlik, az angolok északnyugati Németország több városa ellen is légitámadást kíséreltek meg; főleg a lakónegyedeket bombázták és elsősorban Hamburg és Bréma munkásházaira dobtak robbanó- és gyújtóbombákat. A támadás következtében számos nagyobb tűz ütött ki s te-

kintélyes pusztítást vitt véghez a lakóházak között. Többen meghaltak és megsebesültek, a pontos számokat azonban még nem lehet megállapítani. Berlin szintén érte légitámadás. Angol bombák ismét a dolgozó lakosság lakónegyede ellen irányult. A belvárosban lakóházakra és áruházakra estek a bombák.

A londoni szovjetnagykövet Halifaxnál

LONDON, szeptember 12. (NST) Az angol külügyminisztérium hivatalos jelentést adott ki, amelyben közli, hogy Majszki londoni orosz nagykövet kedd délután hosszabb megbeszélést folytatott Halifax lord külügyminiszterrel a keleti tengeri államokkal kapcsolatos kérdésekről.

Beavatott körökben úgy tudják, hogy az orosz nagykövet közelebbi felvilágosítást kért az angol külügyi-

nisztől arra vonatkozólag, mikor szándékozik elismerni az angol kormány a Balti államoknak Oroszországhoz történt csatlakozását. Az angol kormány eddig még tudvalevőleg nem mutatott hajlandóságot a csatlakozás elismerésére és az Angol Bank sem volt hajlandó átírni az észt, litván és lett állami számlákra lefoglalt összegeket az orosz jegybank számlájára.

Vasgárdista-mars Bukarestben

Bukarest, szeptember 12. Codreanu-nak, a kapitány apjának pénteki ünneplésével kapcsolatban liberális és nemzeti parasztpárti vezetőkörök úgy tudják, hogy a legionáriusok pénteken marsot akarnak rendezni Bukarestben és magukhoz akarják ragadni a hatalmat. E hírforrás szerint a vasgárdisták az egész ünnepséget ezért rendezik. De ha nem is bizonyulna valószínű az ünnepség, a gárdisták szervezelméje befelé és szembeli erejük demonstrálása kifelé. A régi pártok vezetői a legmesszebbmenő támogatásukat ígérték Antonescunak, hogy az esetleges vasgárdista puccsot megakadályozzák.

gárda híveinek nagy gyűjtőabört rendeztek be, most kihantolták és ideiglenesen Predealban temették el 46 legionista temetőt, mivel a bécsi döntés következtében ez a város Magyarországhoz került át. A végleges eltemetés egy nagy mauzoleumban történik majd meg, amelyet valamennyi meggyilkolt legionista utolsó nyugvóhelyének szánnak. Egyelőre azonban még nem állapították meg, hogy hol építik fel ezt a mauzoleumot.

KEGYELEM KÁROLY EXKIRÁLY MERÉNYLŐINEK

Bukarest, szept. 12. Mihály király dekrétumot bocsátott ki, amelyben megkegyelmezett Precup ezredesnek és társainak, akik 1934-ben merényletet készítettek elő és ezért tízévi fegyházra ítélték őket. Együttal számos más politikai merénylet kegyelmet kapott.

CSÍKSZEREDÁN KIHANTOLTÁK ÉS PREDEALBAN TEMETTÉK EL A 46 VASGÁRDISTÁT

Bukarest, szept. 12. (Német TI) Csíkszeredában, ahol Károly volt román király uralma alatt a Vas-

Olasz repülők két torpedórombolót elsüllyesztettek

Az olasz főhadiszállás 98. közleménye:

Aden bombázása alkalmával két ellenséges torpedórombolót süllyesztettünk el. Légi alakulataink bombázták Kartum repülőterét, ahol egy repülőgépszínt megrongáltak.

Ezenkívül támadást intéztek Hayia vasúti csomópont ellen s itt sánpárok és raktárakat rongáltak meg. Akbara repülőterén ugyancsak felgyújtottak több tábori épületet és megrongáltak három repülőgépszínt. A tűz

messze ellátszott. Valamennyi repülőgépünk visszatért.

Az ellenség támadást kísérelt meg a kassalai hídfő ellen. Harcióesikkal és később ágyúkkal támadott. Egy óráig tartó harc után tűzérsgünk elűzte az ellenséget. E harcban semilyen veszteség sem ért minket. Az ellenség egy másik támadását Gerillinél (a Vajirától keletre eső arcvonalszakaszon) ugyancsak visszavertük. Ez a harc, amelynek során szintén nem volt semilyen veszteségük, 2 óráig tartott.

Bukarest, szept. 12. A román király megkegyelmezett a bécsi döntés folytán Magyarországhoz visszatért erdélyi területeken illetékes politikai elítélteknek, illetőleg azoknak, akik ellen bármiféle eljárás indult politikai tevékenységéből kifolyólag. Azonnal kegyelmi rendelkezést adott ki a király a dél-dobruzsai területekről származók számára is. (MTL)

— Az amerikai magyar nők távirata a Kormányzóhoz. Abból az alkalomból, hogy Erdély egy része visszatért az anyaországhoz, az amerikai magyar nők a következő táviratot intézték a kormányzóhoz: „Szívünkben kívánunk áldást, hosszú életet jóságos Kormányzó Urunknak. Hazánk vezetőit és minden igaz fiát szeretettel köszöntünk a boldog visszatérés alkalmából.”

MERANO Szálloda

Budapest, IV., Bécsi-uca 2.

Központi fűtés
Hideg-meleg folyóvíz
Pensiórendszer
Igen mérsékelt árak
Olcsó havi bérlet

A legkellemesebb családi ház a Belváros szívében.

A Messaggero Berlinen át érkezett jelentése szerint a lakosság tömeges eltávózása Londonból tovább folyik. Ugy számítják, hogy az utóbbi két nap alatt másfél millió ember hagyta el Londont.

Róma, szept. 12. A Tribuna svéd lapjelentések alapján részletesen leírja, milyen London élete a német bombázások alatt. A lakosság, az üzletek és gyárak bezárásakor azonnal siet elhagyni a fővárost, hogy minél előbb elérje külvárosi lakóhelyeit. Az esti órákban a társaságok és villamosmegállóknál, valamint a földalatti vasúti állomáson óriási tolongás van. A munkások gyakran gyalog kénytelenek hazamenni, mert a földalatti vasúti forgalom igen sok helyen

MA UTOLJÁRA

HUNGÁRIA

filmszínház
Telefon: 24-71. szám.

ÁMOK

Csak 16 éven felülieknek
A világhírű francia film 12 felvonásban.
A világ legújabb eseménnyel az UFA hirdóban.

MAGYAR VILÁGHIRADO: Honvedeink bevonulása Máramarosziget, Szatmárnémeti, Nagyvárad, Nagybányára.

Előadások:

d. u. 5, 7, 9 órakor!

Holnap: Rajongás.

Az első vasárnap Nagyváradon

Az első vasárnap huszonegy év után. Igen hosszú idő. Régen vártuk ezt az első magyar Vasárnapot, amely lassan ólom lábakon, de mégis megérkezett. Az első örömmünne, mely igazán megmutatja a váradi emberek örömeit, feledve minden bűt és szomorúságot.

Délelőtt indultunk el Várad felé. Biharkeresztesen keresztül közeledünk a trianoni határhoz. Mindenütt az emberek sokasága hullámszik a határmenti falvak utcáin, köszöntenek és integetnek felénk, az arcukról öröm sugárzik. Fátólosan látszanak már a nagyváradai hegyek és a templomtornyok. A határhoz érkezünk. Sokan kerékpárosok, gyalogosok álldogálnak a magyar katonák mellett és mikor egy-egy jármű átmev, bánatosan tekintenek utána, hogy ők nem mehetnek át.

Az út a trianoni határon túl egyre rosszabb lesz, lassan elérjük a „Káro vonal” erődjét, melyeket a váradiak csak „krumpli verem”-nek neveznek, igen sűrűn egymáshoz mintegy négy-öt száz lépésre vannak. Lőrésük az országútra néznek és közöttük összevisszaságban drótkadályokat látunk. Beljebb egy igen közel van az országúthoz, mintegy kétszáz lépésre, úgy, hogy teljesen jól lehet látni a lőrésüket.

Megyünk tovább Várad felé. A városához közel már igen sokan vannak az úton idősök és fiatalok vegyesen, kik örömmel integetnek felénk és a nyitott ablakon keresztül virággal hámozognak el bennünket, élve a magyarokat. Mindenütt nemzetiszínű zászlók, melyeken meglátszik, hogy gyors munkával készültek, mert hol egyik, hol másik szín keskenyebb, vagy szélesebb. Három darabot lettek összevarrva. Több házon láttam papírból készült zászlót is, de az a fontos, hogy ott is van és hogy ezek lakói inkább papírra festették a három színt, minthogy zászló nélkül hagyták volna házaikat. Mindezt jól megfigyeltük, mert az út elviselhetetlenül rossz és éppen csak döcögve mentünk. De nem is lehetett volna jobban menni, mert mindenütt emberek álltak csak annyi utat hagyva, hogy el tudunk menni.

Bent vagyunk Váradon. Elértük a diadalkaput, melyen nagy betűkkel van felírva „Isten hozott”. Sokat mond az a két szó. Huszonegy esztendő minden keszűsége benne van, de most örömet jelent, mert ezen a diadalkapun vonult át a Főméltóságú Kormányzó Úr és vele a magyar hadsereg, mely visszaadta ismét Nagyváradot a csonka hazának.

A Rákóczi úton rengeteg ember sétál, mintha nem akarna most az első vasárnapon otthon lenni, hanem örömmel és sugárzó arccal örvendeni az első vasárnapnak, mely olyan soká késett, de a magyar nemzet két nagy barátja segítségével, kik átérték a magyar igazságot, hozzájuttattak ahhoz, hogy huszonegy év után ismét magyar lett Nagyvárad.

Mindenütt magyarruhás lányokat lehet látni karonfogva egymást boldogan sétálni. A férfiak kabátján ott van a magyar kokárda, melyet most büszkén viselnek, mert eddig súlyos büntetés járt volna érte.

Messziről zeneszó hallik. Közelebb érve a tömeghez, megértjük miről van szó. A katonazenekar tényleg tartott, melyet mindenki áhitattal hallgat és mintha soha nem akarnák a katonákat elengedni, úgy körül veszik őket. Leírhatatlan itt az öröm, mely az emberek arcáról leolvasható, hiszen újra Magyarországhoz tartoznak. Délután a délelőttől nem lehet megkülönböztetni, mert mindenki az utcán sétál ugyanúgy, mint délelőtt. A házakból kihallik a rádió hangja, melyben éppen cigányzene van, amit eddig csak titokban hallgattak, most bömbölve szól a szebbnél szebb magyar nóta.

Lassan esteledik és mi indulunk hazafelé egy boldog nap emlékével, mely örökké felejtethetetlen lesz számunkra.

Regézi József.

A MÁV műhelyi Mansz lelkes tagjai díszes selyem zászlót himeznek a kolozsvári testvérműhely részére

A Mansz MÁV. műhelyi csoportja impozáns keretek között tartotta meg gyűlését Kolozsvár visszatértevel kapcsolatosan. Az izzó hazaszeretettől áthatott hangulatban a MÁV. műhelyi Mansz tagjai dr. Génessy Sándorné díszelnök és Kárpáthy Józsefné elnöklétével egyhangúlag elhatározták, hogy az anyaországhoz visszatért kolozsvári testvérműhelynek egy díszes selyemzászlót himeznek.

A zászló nehéz selymét és anyagát dr. Génessy Sándor fótanócsos, műhelyfőnök adományozta. A zászló egyik oldalán szárnyaskepek lesz himezve a következő felirással:

A rabságából felszabadult kolozsvári MÁV. műhelynek — a debreceni testvérműhely. 1940 IX/11.

A zászló másik oldalára jön a magyar címer, pompás művészi goblein himzéssel, a következő felirással:

„Asszony szívek örömlángja lobban fel, mint tüzes fákllya, Egre törő imádsággal Láncot törünk diadallal.”

A felírás első két sora Szücs Adél, a másik két sora a Mansz elnök verseiből adódik.

Az Egyetértés kiváló műkedvelői a „Fehérvári huszárok” című operettet adják elő Kolozsvárott és annak keretében történik majd a zászló átadása. Az ünnepségre igen sokan fognak lemenni Kolozsvárra. A zászlón 25 lelkes asszony és leány dolgozik s a serény, finom asszonykezek nyomán halad a munka, hogy 3 héten belül elkészüljenek.

A visszatért országrészek magyarjainak vezetői értekezletet tartanak Kolozsváron

Az értekezleten résztvesz Teleki miniszterelnök.

A visszatért Északkelet-Magyarország és erdélyi országrészek magyarságának politikai és társadalmi vezetőit értekezletre hívták egybe Kolozsvárra.

Ezen az értekezleten, amelyre körülbelül 30 politikai és társadalmi vezetőegység kapott meghívást, résztvesz Teleki Pál gróf miniszterelnök is.

Román küldöttség jön Budapestre

Bukarest, szept. 12. Pop Valér elnökletével pénteken reggel indul a román küldöttség Budapestre, hogy ott a bécsi döntés következtében felmerült függőkérdéseket megtárgyalja.

A román küldöttség, amelyk pénteken Budapestre utazik a bécsi döntőbírói ítélettel még függő-

ben lévő kérdések végleges tisztázására, a következő személyekből áll: a bizottság vezetője Pop Valér volt miniszter, tagja továbbá Stan máramarosi püspök, a legfelsőbb semmitőszék egyik tagja és a balázsfalvai metropolita általános helynöke.

A kivonuló románok Nagybányán tankkal hajtottak neki az újra felállított Lendvay szobornak

A szatmárnémeti román szobor története és futása

A kirándulók és a turisták mindig szoktak magukkal vinni emléktárgyakat onnan, ahol hosszabb ideig tartózkodtak. A románok 22 évig tartózkodtak Magyarországon s most igyekeznek emléktárgyakkal magukkal vinni, valószínűleg annak bizonyosságául, hogy szívesen időztek a magyarok földjén. Nagybányán éppúgy, mint a többi városban is, elsősorban a biztosító intézet kórházi felszerelését akarták magukkal vinni. Amióta a derék bányászok majdnem közelharca mentek a már elmenőben levő román hadsereggel. Felvonultak már a gépfegyverek is, amikor végre nagy izgalom közepette kompromisszum jött létre és kiegészítettek abban, hogy csupán a röntgenkészüléket vihetik el, minden más azonban, ami még a régi magyar időből származott, ott kellett hagyniuk a helyén. Elvitték azonban a hivatalok berendezéseit, egyes kaszárnyákban pedig még a vízcseppeket és a padlódeszkákat is felszedték és elvitték azon a címen, hogy azokat a román állam rendezte be.

Senki sem kifogásolta azonban, amikor elvitték magukkal azokat a szobrokat és emlékműveket, amelyeket a magyar városokban a magyarok megcsúfolására állítottak fel. Szatmárnémetiből például közmegegyezéssel tüntették el azt a szobrot, amelyen egy sarkányalak a munesében tartott egy magyar címet, amit egy dárdá döfött keresztül. Ennek az ékes szobornak még az a meseje is van, hogy pár évvel ezelőtt megjelent egy magasrangú olasz diplomata Szatmárnémetiben, megnézte, lefényképezte a szobrot, beleírta a nevét abba a vendégekönyvbe, amelyben Bratianu és Codreanu neve a földsz és eltávozott. Két hét múlva lázas sietséggel mesteremberek jelentek meg a szobor körül és hatalmas bronzkoronggal takarták be az átdöfött magyar címerpajzsot.

Nagybányán pedig mindössze annyi történt, hogy amikor birtokba vették a várost, első dolguk volt, hogy egyszerűen ledöntötték Lendvaynak, a hírneves magyar színésznek szobrát. A magyarok nyomban bevitték a megsérült szobrot a múzeumba és most diadalmasan állították vissza a főterre. Kissé túlságosan siettek, mert az elvonuló csapatok egy része még ott volt és tankkal hajtottak neki a szobornak. Szerencsére egy tiszt annyira felháborodott a magyarok merészségén, hogy nekirohant a szobornak és embercélval együtt újra ledöntötte, még mielőtt a tankok átázolhattak volna rajta. Így maradt meg, aránylag teljes épségben, a nagybányaiak Lendvay-szobra, amely előtt az impozáns bevonulási ünnepséget meg is tartották.

Megszámlálhatatlan azoknak az eseteknek a száma, amelyek még az utolsó pillanatokban is fájdalmas és elkeseredést igyekeztek okozni a magyarságnak. A magyar lakosság azonban ezekben a nagyszerű pillanatokban tudomást sem vesz a kicsinyes, utolsó kellemtelenedésekről. Mindenki ünnepel, mámorosan élvezi azt, hogy visszatért a magyar világ és amióta látta a magyar honvédség csodálatosan nagyszerű felvonulását, senki sincs az újonnan visszakért területen, aki egy pillanatra is kétkedne, hogy most már örökre magyar lesz minden magyar föld.

Dr. Szerelmehegyi Ervin.

Meteor mozgó műsora:

MA UTOLJÁRA 5-7-9 órákor!

G Ü L B A B A

Szelecsky, Jávör, Maklár.

Holnapot: Három testő

Székely humor

Díószeghy Miklós, a kiváló író és hírlapíró az erdélyi humor gyöngyszemeit szedte össze. Ebből néhány jótíz székely esetet mutatóba közlünk.

A román képviselőjelölt programbeszédet mondott a székelyek előtt. Lekkesen magyarázta az összegyűlt góbéknak:

— Már pedig arról tegyenek le, hogy maguk valamikor visszakérülnek Magyarországhoz. Ilyen ábrándokkal ne foglalkozzanak, nincs annak semmi értelme. Meg is magyarázom maguknak, hogy miért nem szabad erre gondolniok. Azért nem, mert mi, románok rengetegen vagyunk, sokkal többben, mint a magyarok, egész Erdély csupa román.

Erre odakiált egy öreg székely:

— Aztán hányan vannak magik?

Hetvenkedve feleli a román képviselőjelölt:

— Ugy vegye, hogy minden magyarra hét román esik.

— Annyi kell es — felelte a székely.

A román tanító kérdezi az erdélyi clemi iskolában az egyik gyerektől:

— Milyen alakja volt a régi Romániának?

— Kiflialakú.

— Milyen alakja van Nagyromániának?

— Zsemlyealakja.

Erre odafordul a tanító a székely fiúhoz:

— És milyen alakja lesz a jövő Romániájának?

— Ha előbb kifli volt, aztán zsemlye, akkor biztosan prézli lesz belőle.

Ugyancsak a székely fiútól kérdezi a tanító a román iskolában:

— Meddig tart Nagyrománia határa?

— Nemsokáig — felelte a gyerek.

Két székely beszélget. Megkérdezi az egyik:

— Te már láttál telefont?

— Látni láttam.

Majd csendesen hozzáteszi:

— De az nem a vót.

A Székelyföld és az Alföld közötti repülőjárat lesz

Az erdélyi törvényszékek megszervezésére kinevezett bizottság már megkezdte munkáját és Nagyváradra érkeztek. Nagyváradon a polgárőrség már nem teljesít szolgálatot és átvette azt a rendőrség, osendőrség. A Nagyvárad című lap szerkesztésével Daróczi Lajost bízták meg, aki a biharmegyei református egyház jegyzője és a románok többször meghűreolták. Az idegenforgalmi propaganda megindult és hogy a forgalmat emeljék, gyorsabbá tegyék, repülőjáratot indítanak az Alföld és a Székelyföld között.

Nyolc nap múlva lépnek életbe az új zsír- és sertéshúsárak

Mint már jelentettük, az árkormánybiztos rendeletet adott ki a sertéshús és zsír arányosításáról. Ahol a zsír magasabb, ott a rendelet szerint a húsár alacsonyabb, ahol pedig a húsár alacsonyabb, ott a zsír magasabb. A rendelet intézkedik, hogy a húsiparosok maguk állapíthassák meg a szalonna, háj és sertéshús árát, de ha nyolc nap alatt saját kebelükön belül az árakra nézve meggyezni nem tudnak, akkor a felszámítható legmagasabb árakat a helyi közigazgatási hatóság állapítja meg.

Az új szalonna, háj, sertéshús és sertéshús árak ezek szerint tehát nyolc nap múlva lépnek életbe.

Ne esetek kétségbe...

Márton Áron gyulafehérvári püspök felhívása a román uralom alatt élő magyarokhoz

Márton Áron gyulafehérvári püspök a következő felhívást intézte a Romániában maradt magyar hűveikhez:

Testvéreim! Kérve kérek, ne essetek kétségbe, ne veszítsetek el minden reményeteket, ne gondolatok mindjárt menekülésre. Ne mozduljatok, a felindult lelki állapot és a zavaros helyzet nem alkalmas arra, hogy most döntések és elhagyjások a földet, a házat, a munkahelyet, ahova verítékek hullott és testvéreiteket, akikkel együtt minden örömet és bánatot megosztottatok.

Ha a sorsunkról rendelkező döntés így határozott, együtt maradunk és még melegebb szorítással fogjuk egymás kezét. Mert törhetetlen hittel hiszünk, hogy Isten, aki eddig segített, velünk marad és örökös felettünk.

Autó-uton Erdélyben

Nem könnyű dolog az autózás Erdély útjain a mostani időkben. A nagy sietéssel visszavonuló román katonaságnak arra mindenütt volt gondja, hogy a lehetőség szerint megnehezítse az utának nyomuló honvédség felvonulását. Egymást követik a legelhagyatottabb kocsutakon is a különféle torlaszok és akadályok. Hatalmas, vastag fatöngöket ástak le három méter mélyen az úttest középső részére. Úgy állnak ezek a töngörölások az úton, mint valami jókora tuskókerítés. Egyelőre még csak a kerítés közepén nyitott kapuzerű nyíláson át megy a kocsink óvatos lassúsággal, de az eltávolított fatörzsek helyén akkora gödrök tátonganak, hogy alaposan próbára teszik a legjobb kocsikat is. Másutt egyszerű földtörzsek állja el utunkat, ismét másutt drótkadályok, vasúti sinekől és vasgerendákból összerótt barrikádok keresztelik a forgalmat. Hogy mindezenek tulajdonképp micsoda értelme volt, azt nem tudtuk megállapítani, hiszen nagyszerű utascsapatunk percek alatt kitisztították mindenütt akkora részeket, hogy a kocsik nyugodtan áthaladhattak rajta.

Szatmárnémeti és Nagybánya között félúton ismét találkoztunk a románok főerődítési vonalának erőd-lánccolatával. Itt is hatalmas „bunkerek” ormótlan vasbetonépítmények állnak fenyegetően. Belül kellemetlenül szűk, alacsony építmények ezek, kínos lehet bennük csak egyetlen órát is eltölteni, oly rossz a levegő odabenn. Az erődítés felépítése kétségtelenül jó, ezt megállapították katonai szakembereink is, viszont azt is kétségtelenül megállapították, hogy stratégiaiul csaknem hasznavehetetlenek, mert az ellenfél egyszerűen meg tudja kerülni az egész erőd-lánccolatot anélkül, hogy belekerülne a tűzvonalba. Annymár már nem terjedt a figyelmük az építőknek, hogy az egyes erődök között a tökéletes tűzkapcsolat is meglegyen. Úgy látszik azonban, a románok nagyon is sürgősnek és fontosnak tartották az erődvonallá kiépítést, mert — amint a szomszédos házak lakóitól megtudtuk — idén tavasszal lóhalálba rendelték ki az embereket erődvonallá építésre 8 lei (24 fillér) órabérért.

Drága az élet a visszakerült területen. Számunkra egészen szokatlan számok szerepelnek a kirakatokban, az étlapokon, a piac árúskönyv tábláin. Egy cipő ára például 1045 lei (31 pengő), a női cipő átlagban 750—900 lei, egy férfi ing 300, egy gallér 28, egy vendéglői húsétel 36—40, egy jobb menü 90—100 lei és így tovább. A mindennapi élet tehát egyáltalában nem olcsóbb, mint nálunk, sőt sok vonatkozásban annival drágább, hogy a hivatalos új leipengő átszámítás, amelyet a Magyar Nemzeti Bank 1:33.3 arányban állapított meg, határozottan előnyös helyzetet jelent a visszatérő területek lakosságának. Igen nagy elismeréssel fogadják mindenki a magyar kormányának a nagylelkű gesztusát, amellyel az utóbbi időben már szinte elviselhetlenné vált pénz-zugkereskedelmet egyetlen intézkedésével letörte és rendkívül méltányosan járt el a hazakerülőkkel szemben.

Varga miniszter magához kérte Szabó János nagyváradai építőmunkást

Nagyvárad, szeptember 12. A magyar hadsereg bevonulása óta a város gyors átalakuláson ment keresztül. Az üzletek előtt levő cégtáblákat órák alatt átfestették. A város képe csodálatos gyorsasággal változott át. Különösen nagy népszerűségnek örvendnek a városban a magyar rendőrök, akiknek nagy tájékozottsága feltűnést keltett. Nagyon népszerű a Szigligethy-színház előtti, naponta megismétlődő tézenezene. A nagy piacteret Hitler Adolf térnek nevezték el. Az állami hozzájárulásokból és befizetésekből létesült országos ipari és bányászati családi pénztár a kereskedelmi minisztérium felügyelete alatt a honvédség bevonásával megkezdte munkáját. Összeírják a családi pénztár kebelébe tartozó bányá-

üzemeket és október 1-én már a kifizetéseket is megkezdik.

A nagyváradai munkásság körében igen jó benyomást keltett, hogy dr. Varga József kereskedelmi miniszter a város katonai parancsnokához levelet intézett, amely szerint Szabó János építőmunkás haladéktalanul utazék a miniszterhez Budapestre. E célból Szabó Jánosnak ingyen utazásra jogosító igazolványt bocsátottak rendelkezésre. Szabó János tartotta a váradai bevonulások alkalmából az üdvözlő beszédet a munkásság nevében és megrázó szavakban mutatott rá arra, hogy mennyi kísérlet történt a hárszévi elnyomatlanság alatt a magyar munkásságnak nemzeti alaptól való elterítése érdekében.

Százpengősöket oszlogatott az utcán egy elmebeteg fiatalember

Különös jelenetnek voltak tanui Ujfehértó község főutcáján a napokban. Egy italosnak látszó fiatalember százpengősöket oszlogatott szét az utcán és mikor már kifogytak kezéből a százpengősök, ékszereket ajándékozgatott.

Előállították a különös fiatalembert, akiről kitént, hogy Antal Mihálynak hívják, Ujfehértón a Templom utca 398. szám alatt lakik. Kihallgatása során azt mondta, hogyha szesz iszik, az olyan kényszerhatással van rá, hogy minden keze ügyébe eső értéket ellop. Évek óta érzi ezt s nem tud védekezni ellene. Elmeegógyintézetben is volt kezelés alatt. A nyomozás érdekes adatokat szedett össze Antal Mihály viselt dolgairól.

Őzv. Horváth Jánosné Ujfehértói trafiknő ismeretlen tettes ellen tett feljelentést, akik a déli órákban, mikor ő is otthon tartózkodott, lakásának nyitott ablakán, fényes nappal bemásztak és a záratlan szekrényből kivették a pénztárcáját és az abban levő 800 pengő készpénzt, mely összeg a heti trafik- és újságárulásból gyűlt össze, ellopották. A lopást, mint a nyomozás megállapította Antal Mihály követte el, aki be is ismerte, azt azonban nem tudja megmon-

dani, hogy a pénzt hová tette. Valószínűleg ezt a pénzt is elszórta az utcán.

Egy másik lopást is elkövetett ez a gyöngélmű fiatalember. Stern Ernő fakereskedő, Vasút utca 296. sz. alatti lakosnál is a nyitott ablakon át jutott a lakásba és a szekrényből elvitt egy női arany karórát és egy bárszony női pénztárcát, amelyben 220 pengő készpénz volt.

Antal beismerte a lopást, azt is elmondta, hogy tavasszal még több helyről vitt el pénzt, azonban azt már nem tudja megmondani, hogy kitél mennyit vitt el. Vallomása során azt adta elő Antal Mihály, hogy amikor a csendőrök tettenérték a pénzdobáláson, akkor is lopott pénzt szórt szét. Százas bankokat oszlogatott a járókelőknek. Azzal védekezik, hogy ő gyöngélmű s hogyha iszik, „kényszerhatása” alá kerül az itálnak és nem tudja, mit cselekszik.

Tekintettel arra, hogy Antal Mihály tényleg gyöngélmű, nem tartóztaták le, hanem arra való tekintettel, hogy a közbiztonságra veszélyes személy, elmeegógyintézetbe utalják.

A Nagyerdőn talált gyermekholttestet a gyilkos anya már legalább nyolc napja a lakásán rejtögette

Idős asszony titokzatos szerepe a gyermekgyilkosság körül

A nagyerdői gyermekgyilkosság ügyében a debreceni rendőrség erélyesen folytatja a nyomozást és tegnap jelentős új megállapításokat tett.

Mindenekelőtt teljes pontossággal sikerült megállapítani azt, hogy a gyermek átvágottnak holttestet tartalmazó, kék és sárga papírba csomagolt és vékony cukorspárgával összekötött csomagot legfeljebb egy-két órával annak felfedezése előtt tehették ki a nagyerdői strandfürdő mögé egy fa tövéhez. Ugyanis a papíron semmiféle harmat, vagy nedvesség nyomot nem lehetett felfedezni.

Ezen a ponton tisztázásra szorult egy hatvan év körüli, barnaruhás, barna fejkendő, kékfoltos kötényt viselő asszony szerepe. Ez az asszony volt az, aki a gyermek holttestet tartalmazó papírcsomagot észrevette, illetve arra a figyelmet felhívta. Ez az idős asszony ugyanis kezében egy szütyővel és egy gyékényszatyóval már a makk-szedő asszonyok érkezése előtt ott állt az úton, pár lépésre a meggyilkolt gyermek holttestet tartalmazó csomagtól és a közben odaérkező makk-szedő asszonyokhoz ezekkel a szavakkal fordult:

— Nem a maguké ott az csomag? Ez a kérdés nagyon különösen hangzott, tekintettel arra, hogy az asszonyok abban a pillanatban érkeztek oda. Az asszonyoknak azonban nem tűnt mindjárt fel és egyikük azt mondta:

— Nem a maguké ott az csomag? Ez a kérdés nagyon különösen hangzott, tekintettel arra, hogy az asszonyok abban a pillanatban érkeztek oda. Az asszonyoknak azonban nem tűnt mindjárt fel és egyikük azt mondta:

— Menjünk oda és nézzük meg... Azzal a makk-szedő asszonyok elindultak a csomagot megnézni. Az idős asszony azonban nem ment velük, amint az várható lett volna, hanem ellenkezőleg, menekülésszerű gyorsasággal elindult az ellenkező irányba és néhány perc alatt el is tűnt. Ez a momentum rendkívül gyanútelkelt a rendőrség előtt, annyival inkább, mert az öreg nő kezében levő és üresen álló gyékényszatyó alkalmas volt arra, hogy abban a gyermek holttestet tartalmazó csomagot elrejtse. A rendőrség felhívja mindazokat, akik valami felvilágosítást tudnak adni az idős asszonnyal kapcsolatban, hogy azt Szűcs Jenő és Szilassy detektívenél jelentse be. Ugyancsak felhívja a rendőrség a kereskedők figyelmét, hogy amennyiben az esetleg kapcsolatban gyanakodnak olyan valakire, aki hétfőn, vagy szombaton náluk cukorspárgát és kék, úgynevezett légtalmi papírt vásárolt, legyenek erről bejelentést. Ugyanis egészen bizonyosra ve-

Esti Magyarország

A logkésőbbben megjelenő délutáni lap, tökéletes, mert felöleli a nap összes eseményeit!

hető, hogy a papírt és madzagot közvetlen a csomag elrejtése előtt vásárolhatták, mert ha a csomag egy éjszakát kint maradt volna a szabadban, feltétlenül nyoma maradt volna a papíron.

A boncolás egyébként megállapította, hogy a gyermek élt, amikor meggyilkolták. Fűrészes élű késsel, vagy borotvával vágták teljesen át a gyermek torkát, úgyhogy nyolc centiméteres mély sebet okoztak. A gyermek holttestet a kegyetlen gyilkos anyja legalább hét-nyolc napig lakásán rejtögethette és csak amikor már oszlásnak indult, tette, vagy tette ki megbízottjával, valószínűleg az idős asszonnyal a Nagyerdőre. A rendőrség most ezen a nyomon igyekszik kézre keríteni a lelkeken gyermekgyilkost.

Mennyivel csökkeni Románia területe és lakossága

Az Universal című román lap most közli az első összefoglaló kimutatást Románia újabb területi veszteségeiről. Ezek szerint a Trianonban összetakolt állam területének és lakosainak mintegy harmadrészt veszítette el Besszarábia, Dél-Dobruzsza és Észak-Erdély elcsatolása folytán.

Románia területe a világháború előtt mintegy 138.000 négyzetkilométert tett, lakosainak száma pedig hét és fél milliót. A román statisztika szerint: ezek az adatok Trianon óta így alakultak:

Nagy-Románia területe: 295.049 négyzetkilométer. Ebből 1940-ben elvesztette a következőket: Besszarábia 44.442, Észak-Bukovina 5220, Dél-Dobruzsza 7726, Észak-Erdély 42.350 négyzetkilométer. Az összes veszteség 99.738 négyzetkilométert tesz. Románia mai területe tehát 195.311 négyzetkilométer, még mindig kerek 57.000 négyzetkilométerrel nagyobb, mint a világháború előtti Romániáé volt.

Nagy-Románia lakosainak száma az Universal statisztikája szerint: 20.050.000 fő volt. Ebből a trianoni rend felszámolása során Besszarábiával 3.190.000, Észak-Bukovínával 596.000, Dél-Dobruzszával 426.000, Észak-Erdéllyel 2.609.000 lakos szakadt el Romániától. Így az ország lakosainak száma összesen 6.821.000 fővel csökkent s ma már csak 13.229.000 főet tesz.

Czaja cirkusz bemutató előadása

Tegnap este mutatkozott be a debreceni közönségnek a Czaja cirkusz nagyszerű, világvárosi színvonalú előadás keretében. A nagyszámban megjelent közönség az első számok után is megállapíthatta, hogy az eddigi, sablonos műsoroknál jobbat kap. A gazdag műsoron érdekesebbnél érdekesebb számok szerepeltek. Nagy sikerű volt a 2 Brandynek, Belatary bűvészeknek, az ördögös ügyességű 2 Drumár zsonglörnek, valamint a két Jusztin forgóasztalon végzett gimnasztikájának. Lélegzet-elállító volt a két Miko bambuszmaszó száma. A humorról Moska, Randow, Tomi és Pali törpe gondacokdaltak.

A műsor fénypontja Karah Kawák krokodilrevüje volt, a közönség nagy tetszése közepette bámulatos módon engedelmessékedtek a félelmetes hüllők mesterük akaratának. Hatásos volt még a Mum és München gyorsfésők, a két Barrison Chaplinutázó száma is. Mindent összevéve a cirkusz szép sikerrel mutatkozott be.

ISKOLACIKKEK

PAPÍRÁRÚK
IRÓ-ÉS
RAJZSZERK
OLCSÓN
BESZEREZNETEK

VAMOSI

PAPÍRÜZLETÉSEN
SZÍNHÁZ ÁJTÁRÓ

FERENCJÓZSEF KESERŰVÍZ

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Debrecen, József kir. hercegúton 1. szám.
Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás).
Éjjel 27-89. — Előfizetési árak havonta
3.— pengő, negyedévenként 9.— pengő,
félévre 18.— pengő, egész évre 36.— pengő.
Ára hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata szept.
7. reggel 8-tól, 14-én reggel 8 óráig:
„Aranygyal” Piac ucca 50., telefon
24-53. szám. — „Reménység” Csapó
ucca 22. szám, telefon: 34-21. —
„Isteni gondviselés”, Petőfi-tér, tele-
fon: 29-81. szám. — „Sas” Hatvan
ucca 70., telefon: 11-39.

Tanítók vacsorája a kolozsvári bevonulás öröme

Az Országos Református Tanító
Egyesület debreceni csoportja a
Bethlen uccai székházában ünnepi
vacsorát rendezett a kolozsvári
bevonulás öröme. A közel száz-
terítékes vacsorán a legjobb han-
gulatban időztek és igen szép ha-
tásos beszédekben emlékeztek meg
a nagy nap jelentőségéről.

A beszédek sorát **Ormós Lajos**
nyitotta meg, majd **Siposs Imre**
lelkész mélyhatású szavai után
Futó András püspöki titkár, **Szabó**
Károly és **Ráthonyi Lajos** igazgató-
tanítók, mondtak beszédet.

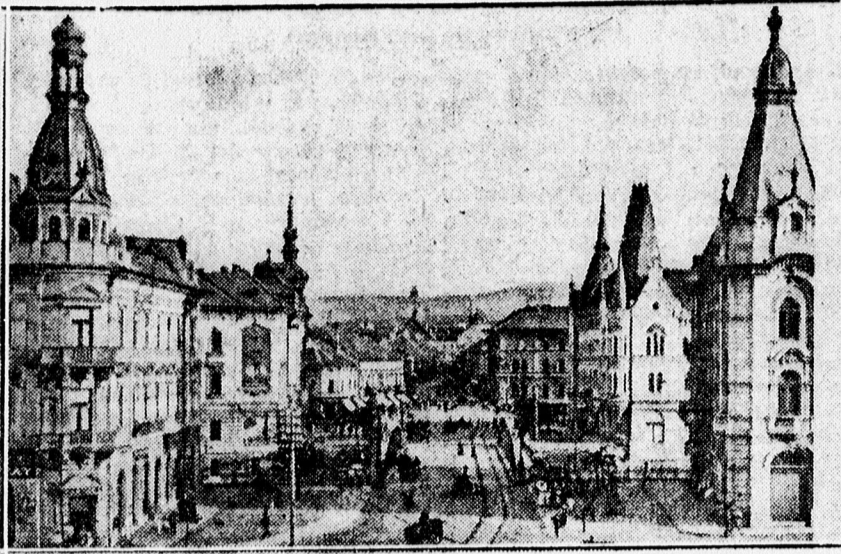
— **Tanácsülés a nyilastelepi egy-
háztársaságban.** A nyilastelepi refor-
mátus egyháztársaság tanácsa kedden
ülést tartott. **Mezey Béla** lelki-
pásztor lelkes szavakkal emléke-
zett meg az elszakított erdélyi ré-
szek visszacsatolásáról, amellyel
kapcsolatban lelkesen ünnepelték
a Kormányzó urat. Ezen az ülésen
tárgyalták meg az új évi munka-
programot, amelyet a tanács egy-
hangú lelkesedéssel vett tudomá-
sul. Bejelentette a lelkipásztor,
hogy ez évben intenzívebbé óhajtja
tenni a családlátogatást, amely-
hez a presbíterek és tanácsosok se-
gítségét kérte. A tanács minden
tagja belátta e munka fontosságát
és örömmel vállalták, hogy meg-
határozott terv szerint rendszeren
végzik a családlátogatást. A
nyilastelepi gyülekezet remény-
séggel tekint a hivatalosak ezirán-
nyú munkásságára.

— **Felozslatták a franciaországi
belga kormányt.** A német kor-
mány felhívására a vichy fran-
cia kormány felozslatta a francia
területen székelő belga kormányt,
valamint azokat a külképviselete-
ket, amelyeket országát a németek
elfoglalták.

— **A spanyol külügyminiszter,
Serrano Suner** rövidesen Berlinbe
utazik. Mint ismeretes, a külügy-
miniszter a legközelebb áll a fa-
siszta és nemzeti szocialista elgon-
dolásokhoz.

— **A tengelyhatalmak élelmiszer
ellátása biztosítva van.** Berlini je-
lentés szerint a német birodalom
élelmiszerartaléka meghaladja a
hatmillió tonnát. Olasz jelentés
arról ad hírt, hogy az idén az
olaszországi rizs és burgonyater-
més a múlt évének a kétszerese.

— **Gyermekparalízis Csongrád-
ban.** A csongrád megyei Szegvár
községben rövid idő leforgása
alatt kilenc gyermekparalízises
megbetegedést észleltek, amelyek
közül kettő halálos volt. A megyei
tiszorvos a betegség továbbterje-
désének megakadályozása céljából
vesztegzár alá helyezte a községet.

Kolozsvár, Wesselényi Miklós ucca.

— **Az éjszakai légitámadások
miatt Berlinben a vendéglők és ét-
kezőhelyiségek záróráját 11 órá-
ban állapították meg.** A színházi
és mozielőadásokat korábban kez-
dik, úgy hogy azok legkésőbb 10
óráig véget érnek.

— **Megőrült börtönében Mari-
nescu volt román rendőrminiszter.**
Marinescu tábornok, akit három
nappal ezelőtt akkor tartóztattak
le, amikor éppen Jugoszláviába
akart átszökni, bukaresti jelentés
szerint a börtönben megőrült. Ma-
rinescu volt elsősorban felelős a
vasgárdisták tömeges kivégzé-
sért a Calinescu ellen elkövetett
merénylet után.

— **Csütörtök éjjel óta közleked-
nek a kolozsvári gyorsvonatok.**
Csütörtök éjjel 0 óra 05p-kor in-
dult el az első menetrendszerű
gyorsvonat Kolozsvárra. A felvi-
rágozott szerelvény rengeteg leve-
let vitt magával és pontosan 8 óra-
kor futott be a kolozsvári állo-
másra. Az ellenirányban közleke-
dő gyorsvonat 22 órakor indul és 6
óra 16 perckor érkezik a budapesti
Keleti pályaudvarra.

— **A „Ferenc József” keserűvíz** régóta
kijűnően bevált háziszor, megrögzött
székrekedésnél és annak mindenféle ká-
ros következményeinél, biztos, enyhe és
gyorsan ható, természetes hashajtó,
— mely számos betegségnél az emésztést
javítja és az étvágyat fokozza. Kérde-
ze meg orvosát!

x **Debrecen sz. kir. város zeneiskolá-
jában** a tanítás f. hó 14-én d. u. 3 óra-
kor kezdődik. Beiratkozni lehet az ösz-
szes fő- és mellékintézményekre naponta
d. e. 9—1-ig és d. u. 3—6-ig a zene-
iskola titkári hivatalában, Vár u. 1. sz.
(Telefon: 23-96.)

x **Naményi Z. gyorsíró- géprólskolá-
ban** beiratások megkezdődtek. Vidékiek
nek vasúti kedvezmény. Államvizsga,
állásbepozíció, Batthyány ucca 1 szám
I. emelet.

x **A Vasutas MANSZ csoport** pénte-
ken, 13-án délután 5 órakor tartja vá-
lasztmányi gyűlést. Pontos megjele-
nésre szeretettel kéri a tagokat az el-
nökség.

x **Templomi imaszékek bérbepozíciója.**
A Deák Ferenc és Kápolnási utcai
templomi imaszékek bérbepozíciója vo-
natkozóan értesítjük a hitközség t. Tag-
jait, hogy a tavalyi bérlők elővételi jo-
gaikat szeptember hó 15. napjától szept-
ember hó 20-ig bezárólag gyakorolhat-
ják. Az általános bérbepozíció szeptember
hó 22-től 28-ig bezárólag eszközöltetik a
hitközségi irodában, József kir. hg. u.
26. a hivatalos órák alatt. Az elnökség.

— **Értesítjük a róm. kat. testvéreinket,**
hogy a homokkerti iskolakápolná-
ban a szentmisék folyó hó 15-én a
szokott időben, 9 óra 15 perckor kez-
dődnek. Az elnökség.

— **Megtalálták az öt kisgyermek-
ket,** akik Kiskunfélegyházáról
tűntek el napokkal ezelőtt nyom-
talanul. A gyermekek felkutatásá-
ra országos nyomozás indult. Az
öt testvért most megtalálták
Abony községben.

x **Bartalis tánciskolájában** szeptem-
ber 17-én táncanfolyam kezdődik. Szé-
pen táncolni Bartalistól tanul.

— **Az osztályorszájáték húzása.** 20.000
pengőt nyert: 33660 56305, 10.000 pen-
gőt nyert: 1323 41461 55010, 5000 pen-
gőt nyert: 14472 24249 44909, 4000 pen-
gőt nyert: 67520, 3000 pengőt nyert:
85322, 2000 pengőt nyert: 16107 50636,
1000 pengőt nyert: 25106 27260 60671
83859, 800 pengőt nyert: 10375 14464
27216 32908 86118, 600 pengőt nyert:
10594 27789 33506 36165 49822 60026
64294 72827 76746 80589 85168, 500 pen-
gőt nyert: 2491 7759 10839 28364 30683
30820 30916 41227 48327 64607 73800
74327 80299 82131 85734, 300 pengőt
nyert: 1137 2428 3408 4687 6412 7236
8496 10735 12081 12702 14731 19307
199919 21614 23374 24269 25764 26261
26600 28209 30213 30398 30423 30750
32219 38238 43327 43987 44051 44251
46478 46597 47657 48322 51429 51577
53842 54419 54953 55599 55673 59307
60867 63246 64315 66152 67005 69215
72470 72645 73027 76664 78013 79043
83342 83654 85226 85896 86165.

— **Megszűnt az agráröllő.** Meg-
szűnt az agráröllő a Központi Sta-
tiszikai Hivatal kimutatása szer-
int és amíg eddig állandan az
ipari termékek indexe volt maga-
sabb és a mezőgazdasági termékek
indexe alacsonyabb, most szeptember
elején a mezőgazdasági termékek
indexe 1.45 százalékkal haladta
meg az ipari termékek indexét,
vagyis megszűnt az agráröllő és
helyébe lépett az ipari öllő.

— **Idegenforgalmi központot ál-
lítaniak fel Kolozsvárott,** ahonnan
irányítják a felszabadult területek
nagyszabású idegenforgalmi pro-
gramját. A légitörlem bevezetése
is folyamatban van. Ez van hí-
vatva gyorsabbá tenni az Alföld
és a Székelyföld közötti összeköté-
st.

— **Az amerikai vöröskereszt a
légiháború áldozataiért.** Newyorki
jelentés szerint az amerikai Vö-
röskereszt gyűjtést indított a légi-
háború áldozatainak megsegítésé-
re. Nagyobb összeget utaltak már
át Londonba és küldenek kötszere-
ket, élelmiszereket a mozgó kony-
hák részére.

— **Perczel Zitanak,** a volt buda-
pesti színésznőnek, aki Párisban
ment férjhez és onnan Amerikába
utaztak, most fiúgyermek született
egyik newyorki klinikán.

— **Tizenkét király vesztette el
trónját 22 év óta.** Tizenkét király
és egy királynő vesztette el trón-
ját 1918 óta. Az United Press érde-
ke statisztikája szerint a névsor a
következő: II. Vilmos német csá-
szár, IV. Károly, Ferdinánd bol-
gár cár, Alfonz spanyol király,
Mohamed török szultán, Amanul-
lah afganisztáni király, Hailé Sze-
lasszié, I. Zog albán király, Haa-
kon norvég király, Vilma holland
királynő és Károly román király.
Közülök egyedül II. György görög
király nyerte vissza trónját.

— **A „Hargitaváralja” jelképes szé-
kely társközség előjárósága a székely-
ség 22 évi rabságból való szabadulása-
nak napját szeptember 14-én, szom-
baton este fél 8 órai kezdettel ünne-
pélyes összejövetel keretében tartja
meg a Gambrius nagyteremben. Ün-
nepi beszédet mondanak: dr. Fazakas
Sándor, a község bírája és Tamás Jó-
zsef, a község lakója. Szavalt: Barla-
lis Irénke. Az ünnepélyes összejöve-
telre a község lakosságát és az együtt-
érző debreceni testvéreket szeretettel
hívja és várja az előjáróság nevében
dr. Fazakas Sándor bíró és Szigethy
Lajos jegyző.**

— **Balesetek.** Leesett a fáról dióve-
rés közben a Postakert ucca 1. számú
ház kertjében Stauber László 29 éves
budapesti lakos és balcombsonitörést
szennvedett. — Összeroncsolta két ujját
a gép Kálmánchey Kálmán 20 éves
tésztagyári munkás, Közép ucca 12.
szám alatti lakosnak. — Esméletle-
nül esett össze a kisállomásnál Varga
Ferenc 18 éves napszámos, Nagyszal-
onta ucca 47. szám alatti lakos. —
Csavarhúzóval átszurta tenyerét mun-
kaközben lakásán Szabó Lajos ny.
MÁV műszaki tiszt, Simonffy ucca 44.
szám alatti lakos. Mind a négy eset-
ben a mentők nyújtottak elsősegélyt.

— **Elveszett egy selyemernyő** a Nyílt
ucca—Árpád tér—Csapókert között. A
megtaláló, ha Ajtó ucca 26. szám alá
tulajdonosának eljuttatja, öt pengő
jutalomban részesül.

— **Gyanús halálesetről tettek jelen-
tést** a hajdúhadházi csendőrségben és a
jelentés értelmében elrendelték Had-
házi Sándorné holttestének felbonco-
lását, hogy megállapítsák a halál okát.

— **Arisztokrata hölgyek részére
falusi szociális tanfolyamot ren-
deztek** gróf Zichy Rafaelné irá-
nyítása mellett. A tanfolyamon 20
arisztokrata hölgy vett részt. A
tanfolyam közel egy hétig tartott
Táplánkeresztben Szécsen Erna és
Janka grófnők kastélyában.

— **A Gazdasági Akadémia év-
nyitó ünnepi közgyűlése.** A Debre-
ceni Gazdaság Akadémia szomba-
ton délelőtt 10 órakor az akadémia
I. számú termében tartja évnívító
közgyűlést. A Magyar Hiszekegy
elismádkozása után **Gulyás Antal**
dr. akad. igazgató, egyetemi ma-
gántanár beszámolót tart az el-
mult tanévről. **Csukás Zoltán** aka-
démiai r. tanár szakelőadást tart.
Az ünnepélyt Himnusz zárja be.

— **A kolozsvári Nemzeti Színház
igazgatójává** Táray Ferencet ne-
vezték ki, aki maga is-erdélyi szármá-
zású. Táray kinevezése széles
körben nagy meglepédest keltett.

— **Hirdetmény.** Felhívja a városi
adóhivatal az egyszeri beruházási hoz-
zájárulás fizetésére kötelezettek ri-
gyelmét, hogy az 1938. évi XX. tc.
alapján kivetett beruházási hozzájárú-
lás kilencedik részlete 1940. október
1-én esedékes és az 1500—1938. P. 31.
rendelet 50. §-a 1. bekezdése alapján
ezen időpontig fizetendő. Értesíti a
városi adóhivatal az érdekelteket, hogy
befizetéseiket hétköznapokon a hiva-
talis órák alatt délelőtt 8—12 óráig
már most teljesíthetik, hogy az utolsó
napon várható torlódást elkerülhessék.
A befizetés számfeltele a városi ado-
hivatal I. emelet 8. számú szobájában
történik. A befizetést elmulasztók e-
len a végrehajtási eljárás 1940. október
2-án megindul. Városi adóhivatal.

**Iskolahegedű, mindenféle
hangszerárú, rádió, gramfon,
gramfonlemez szükségletét szaküzletben szerezze be.**

SZENDRŐ Batthyányi-utca 22. sz.
Alapítási év 1876. Telefon: 31—29.

GYÁSZROVAT

Hegyi Istvánné Ordas Erzsébet 56 éves korában elhunyt. Temetése Karcagra való szállítás után pénteken délután lesz az ottani temetőben. Dankó temetkezési vállalat.

Mezei András dohánygyári nyugbérés 84 éves korában meghalt. Temetése pénteken délelőtt 10 órakor lesz köztemetői IV-es teremből ref. szertartással. Lakása: Bánk 99. Pusztai temetkezési intézet.

Nagy Erzsébet 28 éves korában meghalt. Temetése pénteken d. u. 4 órakor lesz köztemetői IV-es teremből ref. szertartással. Lakása: Ovoda u. 18. sz. Pusztai temetkezési intézet.

Rokonál Imréné Pócsi Mária ref. 34 éves temetése pénteken d. u. 5 órakor lesz köztemetői 3. sz. teremből. Lakása: Kontsek u. 23. Pusztai temetkezési intézet.

— Szilágy megye kormánybiztosává dr. Kölcsey Ferencet nevezték ki. A kormány dr. Kölcsey Ferencet, a Magyar Párt elnökét Szilágy megye kormánybiztosává nevezte ki. A honvédezőrkar főnöke Nagykároly városparancsnokává báró Vécsey Ede őrnagyot nevezte ki. Előadó: dr. Schusterich Béla. Járásparancsnok: Ilsvay Péter ezredes. Előadó: Boér Endre.

— Tizenkilenc erdélyi városban lesz rendőrkapitányság. A belügyminisztérium 19 erdélyi városban szervezi meg a rendőrkapitányságot. A kirendelt rendőrtisztek, altisztek és legénység, valamint a detektívőrség egyelőre mint rendőri különítmény dolgozik. Egyes rendőrkapitányságok részére már megtörténtek a vezetői kinevezések. A debreceni rendőrtisztikarból Elek Ferenc rendőrkapitányt a zilahi rendőrség vezetésével bízták meg. A zilahi polgárok kitűnő szakembert, példás vezetőférfiút kapnak Elek Ferenc kapitányban, akinek működését Debrecenben a legteljesebb elismerés kísérte.

— Amerika felé uszik Grönland szigete évente 38 kilométeres sebességgel. A kopenhágai földrajzi intézet állapította meg, hogy Grönland nyugat felé uszik.

— Ötven kiló szacharint találtak a mosonszentjánosi határban a kukoricásban, ahová a pénzügyőrök elől menekülő csempészek dobták be. A cukorjegy bevezetése óta a szacharincsempészek fokozottabban dolgoznak.

— Megmérgezte magát a rendőrségi zárkában Budapesten dr. Fehér János orvos, akit egy bűnüldöző kilyólyólag állítottak elő a rendőrségre. Az orvos nagy mennyiségű luminált vett be. Életbenmaradásához nincs remény.

— Nem érte baj a londoni magyar kolóniát, Londonból jelentik: A London elleni légbombázások során a londoni magyar követség és a londoni magyar kolónia tagjait nem érte baj.

— Pintér László kanonok, felsőházi tag, a Magyarországi Német Népművelődési Egyesület elnöke, elhatározta, hogy visszavonul az egyesület éléről, lemond elnöki tisztségéről és mint nagyváradi kanonok, az egyházmegye visszatérése alkalmából Nagyváradra költözik.

— Elszaporodtak a vasúti kocsikban elkövetett lopások. A MÁV az utóbbi időben több fejelentést tett a debreceni rendőrségen ismeretlen feltételek ellen, akik a vonatkocsik függőnyeit, berendezési tárgyait, sőt egyes esetekben magát az ablakot is ellopják. A debreceni rendőrség megindította a nyomozást a MÁV szarkáinak kézrekerítésére.

— Összeesett az uccán. A Leány uccán sarkán tegnap délelőtt összeesett és eszméletét veszítette özv. Nagy Imréné, tanító özvegye, 67 éves ucca 118. szám alatti lakos. A 71 éves idős úriasszonyt a mentők térítették eszméletre és részcsitették elsősegélyben.

Székel szeminárium Debrecenben

Az Egyesült Női Tábor nemzetvédelmi szakosztálya és 14 csatlakozott taggyűlési memorandumban fordult a miniszterelnök úrhoz, melyben az Erdélyi való lelkiesség megteremtésének szükségességére mutatott rá.

A területi integritás megteremtése után a lelki integritást kell megteremtünk. Az erdélyieknek el kell mondanunk, hogyan élték át az elmúlt 22 évet és milyennek látták és látják a mi magatartásunkat és cselekedeteinket.

Ezekre a kérdésekre kíván válaszolni az Egyesült Női Tábor Erdélyi Szeminárium, melynek keretében a fiatal erdélyi értelmiség kiválóságai is szóhoz fognak jutni. Bözödy György, Gyallay Papp Zsigmond, Mester Miklós, Vargha László és még sokan mások, akik az erdélyi kérdések legelhatottabb képviselői.

Budapesten kívül vidéki városokban is megnyitja Erdély-Szemináriumát, így Debrecenben is. Az előadások egymást kiegészítve, kerek egységben tárgyalják fel az erdélyi problémakört és az Erdélyi ismeret mély alapozását nyújtják társadalmi, kulturális és gazdasági síkokon.

A tanfolyam részletes órarendjét, helyét és pontos idejét később közlik. Már most felhívunk azonban minden érdeklődőt, aki Erdély visszatérésének nemcsak külső eseményeit látja, hanem a visszacsatolás mély lelki problémáit és sorsdöntő jelentőségét felismeri, jelentkezzen központi irodánkban (IV., Eskü út 6. III. 14/a) személyesen vagy írásban dr. Dálnoki Veress Juliánna, székel primor, nemzetvédelmi szakosztályi elnöknek.

— Hirdetmény. Értesítjük a HÉV t. utazóközönséget, hogy folyó évi szeptember 16-tól kezdve a MÁV pályaudvar—gazdasági akadémiái (pallagi) vonalon a villamosvonatok a következőképpen közlekednek: I. Heti-ünnepnapokon: 1. MÁV pályaudvarról Gazdasági Akadémiára indul: 6 ó. 43 p., 11 ó. 10 p., 13 ó. 06 p., 15 ó. 58 p. és 20 ó. 05 perckor. 2. Nagyterdei Vigadó megállóhelytől Gazdasági Akadémiára indul: 14 ó. 13 perckor. 3. Gazdasági Akadémiáról MÁV pályaudvarig indul: 7 ó. 21 p., 12 ó. 22 p., 14 ó. 46 p., 16 ó. 40 p. és 20 ó. 48 perckor. 4. Gazdasági Akadémiáról Nagyterdei Vigadó megállóhelyig indul: 13 ó. 46 perckor. A MÁV pályaudvarról 11 ó. 10 perckor és Gazdasági Akadémiáról 13 ó. 46 perckor induló villamosvonatokon a Nagyterdei Vigadó—Gazdasági Akadémiái vonalon a bérletjegyek nem érvényesek és a bérletjeggyel rendelkező utasok is a rendes menetdíjat fizetik. II. Vasár- és ünnepnapokon: 1. MÁV pályaudvarról Gazdasági Akadémiára indul: 8 ó. 06 p., 11 ó. 10 p., 13 ó. 06 p., 15 ó. 15 p. és 20 ó. 05 perckor. 2. Gazdasági Akadémiáról MÁV pályaudvarig indul: 8 ó. 50 p., 11 ó. 50 p., 14 ó. 19 p., 16 ó. 06 p. és 20 ó. 48 perckor. Az üzletgazgatóság.

— Zsidó istentiszteletek. A statusquo ante izr. anyahitközség templomában az istentiszteletek rendje f. hó 13-tól 20-ig: Péntek este a Deák Ferenc utcában 5 óra 50 perckor, a Kápolnási utcában 6 órakor. Szombat reggel mindkét templomban 7, délelőtt tanévnyitó a Deák Ferenc utcában 10, délután mindkét templomban 5, este háromnegyed 7 órakor. Köznap mindkét templomban reggel egynegyed 7, este 6 óra 10 perckor. Vasárnap este a Kápolnási utcában 6 órakor. Hítségnyilatkozatok péntek este és szombat délelőtt 10 órakor Deák Ferenc utcában. Rabbiság.

**MOSOTT
RONGYOT**
vesz lapunk nyomdája

Közérdekű levél

PÓTKOCSIT

A REGGELI VILLAMOSOKHOZ

Tisztelt Szerkesztőség! Nemcsak a magam, hanem több más szülő nevében írom e sorokat. A villamosársaság igazgatóságát ezúton akarjuk arra kérni, hogy a reggel 7—8 óra között a nagyterdei vonalon közlekedő villamosokhoz pótkocsit adjon. Egyetlen kocsi ebben az időben (mikor nagyon sok gyermek indul az iskolába, tisztviselő a hivatalba stb.) nem elég. A gyermekeket majd agyonnyomják. És általában ez a zsúfoltság nem nevezhető egészségesnek, különösen, ha meggondoljuk, hogy ilyenkor őszi időben annyi járvány üti fel fejét.

Most még nem nyílt meg minden iskola. Mi lesz, ha a nagyterdei és Péterfia ucai városrészeiről sokszáz gyermek igyekszik majd az iskolába. Máris elképzelhetetlenül zsúfoltak a reggel közlekedő kocsik. Ebbe az állapotba talán még a rendőrségnek is volna beleszólivalója. De egyelőre csak a HÉV igazgatóságához fordulunk, könnyű segíteni panasznunk, adjanak pótkocsit a reggeli villamosokhoz.

Egy szülő.

Közgazdaság

Tudnivalók a termelői borárakról

A bor legmagasabb termelői eladási árának megállapításáról szóló rendelet megjelenése óta a szőlősgazdatiszalom körében nyugtalanság mutatkozik, miután a szőlősgazdák közül sokan abba a tévedésbe estek, hogy az ár-ellenőrzés országos kormánybiztosa a termelői borainak eladási árát is szabályozta.

A földművelésügyi minisztérium ezúton hozza a szőlősgazdák tudomására, hogy a bortermelekek (termelői ki-mérések, termelői szövetkezetek) saját-termésű boraikat bármily mennyiségben úgy mint eddig, minden megkö-töltés nélkül olyan áron hozhatják forgalomba, amilyen áron az adott viszonyokhoz képest ezek a borok felváltó kézzre találhatnak. A termelői borok tehát kizárólag a kínálat és a kereslet folytán kialakuló piaci áron kerülhetnek eladásra.

Mint ahogy a bor legmagasabb kereskedői eladási ára a földművelés-ügyi minisztérium által meghatározott intervenciósi borárak figyelembevételével megállapítatik, a földművelésügyi minisztérium az intervenciósi árakat esetről esetre oly mértékben fogja megállapítani, ahogy a borkereskedők részére a termelői borkészletek megfelelő áron leendő felvásárlása lehetővé teszi és hogy ezzel a termelői boraikat a mindenkori piaci helyzetnek megfelelő legkedvezőbb áron értékesíthessék.

Egyben tekintetbe véve a rendkívüli kedvezőtlen termési kilátásokat, a szüreti időszak közlekedésével szükségesnek tartja a földművelésügyi minisztérium a szőlősgazdák figyelmét felhívni arra, hogy — 16 cukorforokos musttermést feltételezve — az idei termésű must literenként legalább 60 filléres áron lesz értékesíthető.

TERMÉNYÁRAK

78 kg-os búza 23.20, rozs 19.20, kiváló sörárpa 26.20, zab 21.10, finom búzakorpa 16.80—17. A többi termésű árfolyama változatlan. A 78 kg-os, egészséges, száraz, rostált búza ah Debrecen: 21.65. Ujbungonyárák: nyári rózsza és Gül Baba 9 P, Ella és sárga 7 P mázsánként.

FERENCVÁROSI SERTÉSVÁSÁR

A ferencvárosi sertésvásár összfelhajtása 1429 darab. Vásári állományból angol hússertésfelhajtás 500 darab.

Árak: uradalmi zsírtartás páronként 340 kg-on felül —, alul —, szedettvétel I. —, exportzsír márkázott 206 fillér kg-ként. Az árak nem alakultak ki.

— Istentiszteletek ideje az orth. izr. templomban. Péntek d. u. 5.50, szombaton d. e. 7.30, d. u. 4.30 órakor. Szombat kezdete 5.38, kimenetle 6.48 órakor.

1940 szeptember 13., péntek

Táncolók között..

Papp Szeta nótáiból.

Piros — fehér rózsalánc
Tündér álom, lenge tánc.
Hajlik a lány, tova száll
Libben, mint a rózsza szál.

Lágyan simul párhához
Ugy öleli magához.
Szárnyuk gyors, mint madárnak,
Hirtelen messze szállnak...

SPORT

A DVSC erősen készül a Budapesti Vasutas ellen

A DVSC csapata a héten fokozott munkával készült a BVSC ellen Budapesti Vasutas ellen vasárnap mérkőzésre. Tegnap délután kétkapu edzés volt, melyet némileg megzavart ugyan az esős, rossz időjárás, de így is nagyszámban jelentek meg a játékosok és kiadós edzést vettek. A DVSC biztatóan mozog, különösen a csatársor folyton fokozódó javulása tölti el bizalommal a vezetőséget. A Bihari helyén tartalékos belső hármas is pompásan mozog és gólképességük is javult. A fiatal Gere a szokatlan poszton is nagyértékű játékos, csak a lövéseivel nincsen szerencséje, túlságosan felemeli a labdát.

A DVSC még szombaton elutazik Budapestre, hogy a csapat kipihenten állhasson fel a fontos mérkőzésre. Remény van rá, hogy ezúttal sikerül Vöröss és Kristóf szabadságolása is és ez esetben Vöröss — Csokai, Erdei I. — Elek, Erdei II., Galambosi — Kristóf, Szabó, Sidlik, Gere, Dombóvár csapatával játszik a DVSC.

Általános vélemény az, hogy a DVSC egyik legnehezebb mérkőzése előtt áll. A Budapesti Vasutas jó csapat, támadóerőt a volt Ferencváros játékos, Berényi irányítja, kitűnő játékos az utánpótlás-válogatott Gazdag, Környei és Móor is. Ezenkívül a csapat keményen játszik. Debrecenben még nem felejtették el, hogy a tavaszi BVSC mérkőzésen több debreceni játékos megsérült. A mérkőzést Soós vezeti.

Az Újpest Szalayja leserződött a Ganz csapatába és vasárnap már játszik is.

A Nagyvárad SE kegyeleti váltót vezet Nagyváradról Budapestre szombaton.

A Ferencvárosban előreláthatólag Kiss lesz a jobbcsélső a Törökves elen. Kalocsai után vasárnap Diósgyőrött Hámosi is harcképtelen lett.

A keleti amatőrbajnokságban NyVSC — Csapi SE, DVSC II. — Mátészalkai Vasutas, UKMSC — B. Turul, NSE — P. MÁV mérkőzések lesznek. A DEAC — DMTE mérkőzés elmarad. Az NSE — P. MÁV mérkőzést Nagykállóban Gorondi vezeti.

Debrecenben vasárnap nem lesz jelentősebb sportesemény. Futballban csak az ifjúsági csapatok játszanak.

A Textil FC vasárnap délután 4 órakor a DTE pályán játszik a Nyilas-telepi Kitarás csapatával éremmérkőzést. Játékvezető Erdei lesz.

Takács István, a Textil FC esztendő hír szerint vasárnap játszik utólagja csapatában. Takács a fővárosba gravitál.

— Hirdetmény. Az egyenes adókra vonatkozó egyes törvényes rendelkezések módosításáról és kiegészítéséről szóló 1940:XXII. t.-c. 45. §-a s a m. kir. Pénzügyminisztériumának ezen törvényhely végrehajtása tárgyában kiadott 137.300—1940. VII. számú rendelete szerint az az adózó, aki a pénzügyi jogszabályok szerinti adókat és járulékokat jelent be, amelyeket a 1490. évre szóló általános kereseti, illetőleg jövedelmi és vagyonadó bevallásában elhárított, vagy nem helye-

sen vallott be, vagy amelyekről bevallást egyáltalán nem adott; b) bejelentését 1940. évi szeptember hó 30. napjáig megteszi; c) olyan elhallgatott vagyont jelent be, amelynek értéke az adó alá már bevallott vagyontárgyainak értékével együtt 1938. évi február hó 28-án az 50.000 pengőt nem haladta meg; d) az adóalapul vett jövedelem vagy vagyon helytelen vagy valótlan bevallása, vagy a bevallás elmulasztása miatt eljárás alatt nem állott, illetőleg elene a pénzügyi hatóság részéről eljárás még nem indult, — közkegyelemben részesülhet. Közkegyelemben részesül az az adózó is, aki az 1939. évet megelőző években élvezett olyan jövedelmet, amelyet általános kereseti, illetőleg jövedelemadó bevallásából kihagyott, azonban ezt a jövedelmet felülte és nem alakított belőle olyan vagyont, amely vagyonadó alá esnék, ha az elhallgatott jövedelmet 1940. szeptember hó 30-ig bejelenteli és az ennek alapul vételével kiszámított adókülönböt a bejelentéssel egyidejűleg és egy összegben befizeti. A közkegyelem engedélyezésének az a célja, hogy azok az adózók, akik a honvédelem és a közgazdasági fejlesztéséről egyes népjóléti beruházásokról ezek költségeinek fedezéséről szóló 1938. XX. t. c. 8. §-ának 3. bekezdésében biztosított közkegyelemben a beruházási hozzájárulással kapcsolatban azért nem részesülhettek, mert vagyonuk értéke az 50.000 pengőt nem haladván meg, bevallást nem voltak kötelesek adni, a múltban elkövetett eseményeik következményei alól szabaduljanak, ha a rendelt fenti a)–d) pontokban felsorolt fel-

tételek eleget tesznek. A fenti feltételek teljesítése esetében a közkegyelem kiterjed az elhallgatott jövedelemmel vagy vagyonnal kapcsolatban az 1490. évet megelőző időre kivethető összes állami és helyhatósági adókra. Az elhallgatott jövedelem vagy vagyon bejelentését szabályszerű adóbevallási íven kell a fent b) pontban megjelölt határidőn belül az illetékes m. kir. adóhivatalnál közvetlenül megtenni a bevallási íven minden rovatának pontos kitöltése mellett s ebben az elhallgatott jövedelmeket jövedelemforrásonként, az elhallgatott vagyontárgyakat pedig vagyonsopronként felsorolni és a jövedelem összegét, illetőleg vagyontárgy értékét is feltüntetni. A bevallási ív külzetén meg kell jelölni, hogy ez a bevallás jövedelmek és vagyontárgyak pótlólagos bejelentésére szolgál. Közkegyelemben csak azok az adózók részesülhetnek, akik bejelentésüket az adott határidőn belül teszik meg és minden elhallgatott jövedelmet és vagyont bevallottak s abból nem létező teherterteleket nem vontak le. Az az adózó, aki a már beadott bevallásában koholt teherterteleket állított be, bejelenteni köteles azt az összeget, amellyel adózó jövedelmét vagy vagyonát ily módon alacsonyabb összegben tüntette fel. Az, aki a közkegyelem elnyerése céljából valótlan bejelentést tesz, vagy a bevallásából adóköteles jövedelmeket és vagyontárgyakat kihagy, vagy jogorvoslatának indokolásában valótlan nyilatkozatot tesz, a közkegyelem elvesztésén felül a fennálló törvényes rendelkezések szerinti büntetés alá esik. Városi adóhivatal.

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

Komoly 30–32 éves katolikus fiatalember ismerettségét keresem szó rakozás céljából. Leveleket a kiadóhivatal továbbítja. Tisztelettel jelölje alatt. 1854

ALKALMAZÁST nyer férfi

Kocsist gazdaságban városi alatti komenció s bizonyítvánnyal és fejni tudó előnyben, kerestetik. Márton Kálmán utca 52. Nyilastelep. 1803

Kifutó fiut kenőcsfordásra felveszek, 20 éven felül. Bethlen utca 1. szám. 1865

Sűrű ábe kifutó felvétetik. Kerékpáros előnyben. Mester u. 39. 1867

Kifutót saját kerékpárral azonnal felveszek. Miklós u. 20. sz. Fenyes. 31

Gyermektelen házaspárt keresek házmesternek, földszintes lakást adok. Berek u. 5. 1851

ALKALMAZÁST nyer nő

Mindenes főzni tudó, parketthez értő, hosszú bizonyítvánnyal rendelkező jeleltekzék. János tanáréknál 2–4-ig, Páspóki palota I. kapu I. 2. 1868

Bejáró mosogató aszszonyt vagy leányt felveszek. Szabó utcán 3. Batthyány u. 4. 1863

MOSOTT RONGYOT vesz lapunk nyomdája

Ügyes, főzni tudó mindeneset azonnal felveszek. Csapó 18. III. e. 2. ajtó. 1815

Megbízható rendes vidéki lányt mindenesnek felveszek. Péterfia 39. Értkezde. 1841

Megbízható, szorgalmas jómódorú bejáromé felvétetik. Csapó 88. 30

Mindenes bejáromót keresek, aki főzéshez is ért. Kossuth u. 52. 1843

Azonnali belépésre mindenes szobalányt keresek. Török Bálint u. 18. I. e. e. let. 1854

Csecsemő és gyermekgondozóni tanfolyam. Az egyetemi gyermek-klinikán fennálló gondozóni tanfolyamra felvétetnek 4 középiskolával rendelkező keresztény 18–30 év közötti egyének. Díjtalan teljes természetbeni ellátás. Jelentkezni lehet a klinika igazgatóságánál a délelőtti órákban. 1848

ALKALMAZÁST keres férfi

Költész 60 éves állást keres, szőlő-, konyha- vagy virágkertetésbe, vagy uradalomba, nagy fiával, hol felesége is szolgálatot tenne, kocsis és minden gazdasági munkát értek. Cím a kiadóban. 1847

ALKALMAZÁST keres nő

Jellegjelenség, intelligens, szerény igényű középkorú nő házvezetőnőnek ajánlkozik. Báthori Mária Hungária u. 4. Hor. okkert. 1855

Urinőhöz vagy házaspárhoz mindenesnek vállalkozok. Cím: agoss György tér 12. szám. Fűszerüzlet 1862

Fiatal falusi iparos lány úri gyermek mellé elmenne elsejére. Cím a kiadóban. 1850

Házvezetőnőnek ajánlkozik magányos úrhoz, vagy vidékre, magányos úrhoz, 1-re. Cím a kiadóban. 1845

AJANLAT

Zománczott tűzhelyek szakszerű javítása, kiégett kályhák samottozása, kályhaköppeny készítése. Levensik Csapó uca 87. sz. 75 10. 15

Férfi, női, gyermek és iskolai cipők, cserkész és vadász bakkancsok legolcsóbban beszerezhető Ökrös sajtakészítőműnyű raktárából. Sas uca 1. 1633 10. 8.

Poloskairtás ciángázsal, lakások átvizsgálását felelősséggel végzi Kiss Zoltán, Kígyó uca 5. szám. 1955 x. 3.

Tiszta, szimát, cipőt, felelősséggel készít Szilágyi divatpépsz. Szent Anna uca 6. 1130 10. 1

Költés lakás, finom konyha a Hungária parkban, szobák napokra és hónapokra. Ferenc József út 59 sz. telefon: 23-39 800 v v

Börkabátfestés, cipőt, retikült villanygéppel festem. Nagy Károly, Batthyány 10. 1131 10 1

POLOSKAIRTÁSI vállalat, Varga uca 10. sz. Szűcsék. 1208 11. 15

Hat pengőért delutáni ruhát, 15 pengőért kabátot készít „Eli” szalon, Rákóczi u. 28. 1516 10. 8

Szörmebundáját már most készítesse el a tél beállta előtt. Katona Vilmos szűcsmesternél, Simonffy uca 2. szám. 1332 10. 5.

Élelmiszerárak Debrecenben

marhahús l. r.	1.60—2.	zsengebab lit.	—32—46
leveshús kg.	1.40—1.60	borsó kilója	—60—120
borjúcomb kg	1.60—2.60	dióbél kilója	3.60—4.00
juhús	1.20—1.40	burgonya kg-ja	—8—10
báránycsomb kg.	2.00	nyári rózsza kg	—12
vesés kilója	2.40	Ellarózsza kilója	—10
sértéskaraj kg.	2.60	fokhagyma	—60—80
tarja kilója	2.—	vöröstartó	—16—24
oldalas kilója	1.80	karalábé drb.	—3—6
szalonna kilója	1.80	káposzta kg.	—20—24
háj kilója	1.90	kelkáposzta	—6—16
zsír kilója	2.02	savanyúkáposzta	46—50
csirke párja	2.—3.00	zöldbab kg	—30—56
tyúk párja	3.50—5.00	főzőtök drb	—10—20
kacsa párja	3.50—4.60	spenót csom.	—6
liba párja	7.00—8.50	uborka drb	—2—16
éllőponty kg	1.80—3.00	zöldpaprika drb	—1—5
jegett ponty	1.80—2.00	alma kilója	—12—96
apróhal kg.	—40—60	körte kilója	—40—120
csuka kilója	1.20—1.80	zöldtengeri csöve	—2—8
tej literje	—24—26	par. csom	—14—26
tejjel literje	1.40—1.70	őszibarack	—64—160
túró kilója	1.—1.20	szilva kg	—20—60
vaj kilója	5.—520	ringló kg	—60—80
gomolya kg.	2.40	sárgadinnye	—14—21
búzakenyér kilója	—38	görögdinnye	—9—12
tojás drb.	—9—11	szőlő kg	—40—110
reték cs.	—8—10	szeder	—30—34

Minden úrinő sporkaszája kabátba, ruhába a Margó nődivat szabósa, Bethlen uca 22. szám. 322 9. 18

Diplomás masszírozónó virágcsig fogzó s egyéb masszázst adok. Szombat péntekig szalon, Hargyia épület. 1242 10. 18

Legolcsóbban fest és tisztít, férfi és női ruhákat Weisz, Arany János uca 29. szám. 1010 v v

Aranyat, ezüstöt, brilliánsat legmagasabb árrban bevált Pollák Endre ékszerész, Hatvan u. 2. szám. 1938 5. 15

Tankönyvek, angyvár s új állapotban. Iskolaszerek kaphatók. Aczél ant. árium, Széchenyi uca. 821 9. 20.

Ciánóztasson bizalommal a Csala ciánózó vállalattal. Rákóczi uca 9. Telefon: 14-27. 1956 x. 3.

Használt bútorait átveszem moderné. Mindenféle új, használt bútorok raktáron. Kossuth u. 49. keresztépület. 1061 1. 19

ELVESZETT

Elveszett fekete puli kölyökkutya, megtalálót jutalmazza dr. Halász, Piac 41. 1856

AUTÓ MOTOR KERÉKPÁR

Eladó AJS gyártmányú 750-es oldalkocsis motor kerékpár. Cím a kiadóhivatalban. 1421 v v.

DKW. 4 ülékes Meister-klassé alkalmi áron eladó. Szoboszlár, Széchenyi u. 24. 1871

DIÁKOT KERES TELJES ELLÁTÁSRA

Egyetemi hallgatókat, középiskolás diákokat teljes ellátással elfogadok. Péterfia 39. sz. Értkezde. 1842

Tanfócsalád, középiskolás leányokat teljes ellátásra elfogad. Cím: Borz uca 3. 1314

ÉLELMISZER ITAL

„Mega” borozóba kitűnő fajták érkeztek, öt-éves bor már 90 fillértől kapható Dobárnál, Csapó uca 39. 1369 9. 21.

ÜZLET MŰHELY RAKTÁRHelyiség

Csapó u. 93. alatt kiadó egy üzlethelyiség, bármilyen célra. 1866

KIADÓ LAKÁS egy szobás

Egy szobás pincelakás kiadó. Széchenyi u. 99. szám. 1859

KIADÓ LAKÁS két szobás

Kettő szoba, előszoba, s konyha, kamara, pince, fűskamara, novemberre szép tiszta, virágos udvarban kiadó. Hatvan u. 24. szám. 877 v v.

KIADÓ LAKÁS nagy

Kiadó 7 szobás urilakás teljes komforttal. Két rokoncsaládnak alkalmas. Telefonszám: 24-23. v v 18

LAKÁST KERES

Háromszobás lakást keresek sürgősen, közeli központban, vagy a városban, ahol kert is van, szeptember 15-ére, vagy október elsejére. Cím meg tudható a kiadóhivatalban. 1284 v v.

BÚTOROZOTT SZOBA

Utcai bútorozott szoba fűrdőszobahasználattal kiadó. Ajtó u. 1. 1870

VEGYES

Álló kazán, engedélyes 7 négyzetméter fűtő felülettel, olcsón eladó. Cím a kiadóban. 270 v v.

INGÓSÁG VÉTEL

42-es Boconádi kaptárokat veszek, kiéptett keretekkel, Dobó utca 36. sz. 1844

INGÓSÁG ELADÁS

Betegtoló kocsik, eredeti régi ülőgarnitúrák és alighasznált írógépek, prizmas lámpák, nagyobb méretű perzsaszőnyegek és Mária Terézia üvegcsillárok igen olcsóért eladók Ingóságközvetítőben, püspöki palota, telefon: 37-99. v v.

Hentesnek alkalmas hús hordó kocsit eladó. Cím meg tudható a kiadóhivatalban. 494 v v.

Zsírós hordók, boros s ecetes, káposztás, darás kádak állandóan raktáron báró Györfly horoggyártási telepén, Nap uca 4. szám, új telefon 32-83. szám, 1287 10 4

Sárcsa viaszt vesz az Arany egyszervű gyógyszerár. (Színház mellett.) 1857 10. 13

Használt fekete kocsit eladó. Rothermere u. 32. sz. 1873

Építetők figyelmébe. Az Alföldi Takarékpont bontásából kikerülő mindenféle anyagokra elő lehet jegyezni. Lorántffy u. 32. alatt. 1828

Építkezéshez beton törmelék, terméskő nagyszögű betondarabok, elbortolt betonkerítés olcsón eladó. Dózsa utca 8. sz. 1864

Eladó egy sötét modern hármasszekevény, Csapó utca 48. 1861

ELADÓ HÁZHELY

Népfürdő mellett, közvetlenül a Kassai úton, közművekkel ellátott házhelyek eladók. Értekezni: Böszörményi Béla ügyvédnél, Piac uca 70. szám. 1008 9. 15

Villatelep a Nagyerdő alatt, a Hadházy uccából nyíló Dobszina uccában 268 négyszögletes villatelek négyszögölenként 11 pengős árrban eladó. Felvilágosítást ad a Kölcsonös Széchenyi Egyet bankpénztára, Kossuth uca 8. sz. 140+

Külsővásár-tér 15. sz. 828.60 négyszögöl telek, két lakással, nagy raktárakkal eladó. Cím a kiadóban. 6+

Komlóssy út 45. sz. Dóczy József uccára néző három telek, igen előnyös feltételek mellett, tulajdonos címe meg tudható a kiadóban. 5+

Széchenyi uca 85. sz. telek, úgy egy darabban mint parcellákban is megvehető. Felvilágosítás a kiadóban. 4+

Komlóssy út 10. sz. üres telek, házhelynek igen alkalmas, esetleg két részt is osztható. Cím a kiadóban. 3+

ELADÓ HAZ

A Doerkaykertben 1600 négyszögletes gyümölcsös, még 12 évig adómentes, télen nyáron lakható szép lakóházal, eladó. Baromfi és angóra telep céljára kiválóan alkalmas. Megbízott: Sexty, Debrecen. Vásárpénztár. 1858

Gerenc József út 4. sz. bérház 3 földszintes és 1 emeleti lakással, két bolti helyiséggel, a város egyik legszebb helyén. Cím a kiadóban. 1+

Jókai uca 9. C. számú családi ház, ötszobás lakással, nagy udvarral, tulajdonos címe a kiadóban. 2+

Eladó Komlóssy út 43. sz. 300 30 négyszögletes, háromszobás, komfortos villa, igen kedvező feltételekkel. Tulajdonos címe a kiadóban. 8+

ELADÓ ÁLLAT

Jorksieri fajliszta tenyőzökócák eladók. 150 P darabja, Honvédtemető uca 6. 1321 v v.

ELADÓ ÁLLAT

Jorksieri fajliszta tenyőzökócák eladók. 150 P darabja, Honvédtemető uca 6. 1321 v v.

Gyűjtésénél feljölő: PÁLFI JÓZSEF Kiadósnál feljölő: IFJ. SZIGETHY GYULA igazgató Kiadó és nyomja a TISZÁNTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG Feljölő nyomdavezető: SZIGETHY KÁROLY.